

HOTĂRÂRE Nr. 257 din 20 martie 2011
pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul
unitar de pensii publice

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 214 din 28 martie 2011

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 183 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se aprobă Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 10 mai 2001, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:
Ministrul muncii,
familiei și protecției sociale,
Ioan Nelu Botiș

Ministrul apărării naționale,
Gabriel Oprea

Ministrul administrației și internelor,
Constantin-Traian Igaș

Directorul Serviciului Român de Informații,
George Cristian Maior

Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Ialomițianu

București, 20 martie 2011.
Nr. 257.

ANEXA 1

NORME

de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

CAPITOLUL I

Declarația nominală de asigurare, contractul de asigurare socială, declarația individuală de asigurare și contribuția de asigurări sociale

ART. 1

Asigurarea evidenței nominale a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat se realizează pe baza declarației nominale de asigurare, potrivit modelului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.397/2010 privind modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a "Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate".

ART. 2

Declarația nominală de asigurare se completează și se depune de persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator sau entități asimilate angajatorului, prevăzute la art. 296³ din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cărora le revin, potrivit legislației în vigoare, obligații de plată privind impozitul pe venitul din salarii, precum și cele privind bugetul asigurărilor sociale de stat.

ART. 3

Declarația nominală de asigurare se depune lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuțiile, la organul fiscal competent, potrivit prevederilor art. 296¹⁹ din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 4

(1) Obligația de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat constă în plata contribuției de asigurări sociale.

(2) Cotele contribuției individuale de asigurări sociale, a celei datorate de angajator, baza de calcul a acestora, termenele de plată și celelalte aspecte privind contribuțiile de asigurări sociale sunt reglementate în [titlul IX²](#) "Contribuții sociale obligatorii" din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 5

Declarația nominală de asigurare constituie documentul pe baza căruia casele teritoriale de pensii, respectiv casele de pensii sectoriale competente stabilesc stagiul de cotizare în sistemul public de pensii și determină punctajul lunar al asiguratului, utilizate la stabilirea drepturilor de pensie.

ART. 6

(1) În situațiile în care, pentru anumite perioade de după data de 31 martie 2001, stagiul de cotizare în sistemul public de pensii, respectiv veniturile asigurate pe baza cărora se determină punctajul lunar, nu pot fi dovedite prin declarația nominală de asigurare, persoana în cauză poate prezenta casei teritoriale/sectoriale de pensii competente alte documente doveditoare, întocmite în condițiile legii.

(2) Documentele doveditoare pot fi:

- a) carnetul de muncă, cu înregistrările efectuate potrivit normelor legale, în original;
- b) certificate cu informații extrase din registrele generale de evidență a salariaților depuse de angajatori potrivit [art. 7](#) din Hotărârea Guvernului nr. 161/2006 privind întocmirea și completarea registrului general de evidență a salariaților, cu modificările și completările ulterioare;
- c) certificate/adeverințe eliberate în condițiile legii de Arhivele Naționale sau de către deținătorii legali ai arhivelor foștilor angajatori;
- d) hotărâri judecătorești prin care se reconstituie elementele necesare stabilirii drepturilor de pensie.

(3) Documentele prevăzute în alin. (2) se prezintă în copie certificată sau în original, după caz.

(4) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică numai în situațiile în care se dovedește că angajatorul se află în imposibilitatea de a întocmi și de a depune declarația nominală de asigurare.

ART. 7

(1) În sistemul public de pensii se pot asigura, pe bază de contract de asigurare socială, avocații, personalul clerical și cel asimilat din cadrul cultelor recunoscute prin lege, cu sisteme proprii de asigurări sociale și pensii, neintegrate în sistemul public, precum și orice altă persoană care dorește să se asigure în sistemul public de pensii.

(2) Se pot asigura în sistemul public de pensii, pe bază de contract de asigurare socială, și persoanele care, asigurate fiind în temeiul [art. 6](#) alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, denumită în continuare lege, doresc să își completeze venitul asigurat până la plafonul prevăzut de lege.

ART. 8

(1) Contractul de asigurare socială se încheie între persoana interesată sau, după caz, tutorele, curatorul ori mandatarul acesteia desemnat prin procură specială și casa teritorială de pensii competentă, denumită, în continuare, asigurător, în funcție de domiciliul sau reședința persoanei interesate ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau mandatului.

(2) Contractul de asigurare socială se încheie în formă scrisă și produce efecte de la data înregistrării la asigurător.

ART. 9

(1) Venitul asigurat înscris în contractul de asigurare socială, la care se datorează contribuția de asigurări sociale, este stabilit de persoana interesată, cu respectarea prevederilor legale.

(2) Venitul asigurat poate fi modificat din inițiativa asiguratului, în condițiile legii, prin încheierea unui act adițional la contractul de asigurare socială.

(3) Actul adițional la contractul de asigurare socială produce efecte pentru viitor cel mai devreme de la data înregistrării acestuia la asigurător și are același regim juridic ca și contractul de asigurare socială.

ART. 10

La încheierea contractului de asigurare socială se prezintă asigurătorului următoarele documente:

- a) actul de identitate, certificarea pentru conformitate a copiei făcându-se de către asigurător;
- b) actul de identitate al reprezentantului, precum și actul care atestă calitatea acestuia, după caz.

ART. 11

În situația nerespectării termenului de plată a contribuției, prevăzut la [art. 27](#), în cursul derulării contractului de asigurare socială, se calculează dobânzi și penalități de întârziere aferente.

ART. 12

Constatarea rezilierii contractului de asigurare socială se face prin decizie a asigurătorului.

ART. 13

În sistemul public de pensii sunt obligate să depună declarație individuală de asigurare persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și care se află în una dintre situațiile prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV din lege.

ART. 14

(1) Persoanele care sunt asigurate în sistemul public de pensii în condițiile prevăzute de instrumentele juridice cu caracter internațional la care România este parte, având angajator nerezident în România, își pot asuma obligațiile respectivului angajator, în numele acestuia, în ceea ce privește plata contribuțiilor, fiind asimilate, în acest sens, asiguraților prevăzuți la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV lit. e) din lege.

(2) Persoanele care nu au domiciliul sau reședința în România și care în temeiul instrumentelor juridice cu caracter internațional la care România este parte au obligația de a se asigura în sistemul public de pensii, nefiind într-o relație dependentă cu un angajator rezident în România, depun declarație individuală de asigurare.

ART. 15

(1) Declarația individuală de asigurare se depune personal la casa teritorială de pensii competentă, în funcție de domiciliul sau reședința persoanei.

(2) Nedepunerea declarației individuale de asigurare constituie, potrivit prevederilor [art. 144](#) lit. b) din lege, contravenție și se sancționează conform legii.

(3) Declarația individuală de asigurare prevăzută la [art. 14](#) alin. (2) se depune la casa teritorială de pensii competentă, în funcție de locul de desfășurare a activității.

ART. 16

La depunerea declarației individuale de asigurare persoana obligată să se asigure prezintă asiguratorului, după caz, următoarele documente:

a) actul de identitate, în original și în copie, certificarea pentru conformitate a copiei făcându-se de către asigurator;

b) copie a contractului de administrare ori de management, în cazul administratorilor sau managerilor care au încheiat contract de administrare ori de management;

c) copie a certificatului de înregistrare la registrul comerțului, copii ale declarațiilor fiscale depuse în cazul membrilor întreprinderii individuale și ai întreprinderii familiale;

d) copie a certificatului de înregistrare la registrul comerțului, copii ale declarațiilor fiscale depuse în cazul persoanelor fizice autorizate să desfășoare activități economice;

e) copie a contractului individual de muncă sau a altui document din care rezultă desfășurarea activității, încheiat cu societatea angajatoare, în cazul persoanelor angajate în instituții internaționale, dacă nu sunt asigurații acestora;

f) copie a contractului, a acordului sau a altui document din care rezultă desfășurarea activității, încheiat cu societatea angajatoare, în cazul altor persoane care realizează venituri din activități profesionale.

ART. 17

(1) În situația în care pe parcursul derulării asigurării în baza declarației individuale de asigurare se face dovada că într-un an calendaristic nu se realizează venituri la nivelul prevăzut de lege, declarația se suspendă la cererea asiguratului sau din inițiativa casei teritoriale de pensii.

(2) În situația în care declarația individuală de asigurare se suspendă din inițiativa casei teritoriale de pensii, aceasta va notifica asiguratul, cu indicarea perioadei pentru care s-a produs suspendarea.

(3) Constatarea nerealizării veniturilor se face pe baza documentelor fiscale prevăzute de legislația în materie, a adeverințelor eliberate de organele fiscale competente sau, după caz, pe baza datelor furnizate caselor teritoriale de pensii de către organele fiscale.

(4) În perioada de suspendare prevăzută la alin. (1) nu se datorează contribuția de asigurări sociale și perioada respectivă nu constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii.

(5) În situația în care în perioada de suspendare s-au achitat contribuții de asigurări sociale, acestea nu se restituie, fiind luate în calcul la determinarea stagiului de cotizare și a punctajului lunar pentru stabilirea drepturilor de pensie.

ART. 18

Declarația individuală de asigurare este suspendată de drept, în condițiile legii, pe perioada în care asiguratul a beneficiat de concedii medicale și indemnizații de asigurări sociale de sănătate și/sau de concedii pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de un an, 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap.

ART. 19

Asigurații care fac dovada că nu se mai regăsesc în situațiile pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit [art. 6](#) alin. (1) pct. IV din lege, au obligația să depună la casele teritoriale de pensii, în termen de 30 zile de la modificarea situației, formularul-tip de încetare a declarației individuale de asigurare în sistemul public de pensii, aprobat prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

ART. 20

(1) În situația în care casa teritorială de pensii deține informații certe cu privire la faptul că asigurații pe bază de declarație individuală de asigurare nu se mai regăsesc în una dintre situațiile prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV din lege, pentru a fi asigurați obligatoriu în sistemul public, poate proceda, după notificarea prealabilă a asiguratului, la încetarea, din oficiu, a declarației individuale de asigurare.

(2) Prevederile alin. (1) se pot aplica și persoanelor aflate în una dintre situațiile prevăzute la [art. 11](#) alin. (4) din lege.

(3) Încetarea declarației individuale de asigurare se efectuează pe bază de proces-verbal în care se consemnează motivele încetării, precum și informațiile/documentele care au fost avute în vedere.

(4) Încetarea operează cu data de întâi a lunii următoare celei în care asiguratul nu se mai regăsește în una dintre situațiile prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV din lege.

(5) Asigurații cu declarație individuală de asigurare, care fac dovada că se regăsesc în situațiile prevăzute la [art. 11](#) alin. (4) din lege, pot depune formularul-tip de încetare a

declarației individuale de asigurare în sistemul public de pensii. În acest caz, încetarea operează începând cu data depunerii cererii.

ART. 21

Ori de câte ori intervin modificări ale elementelor care au stat la baza declarației individuale de asigurare, asiguratul are obligația de a depune la casa teritorială de pensii o comunicare de modificare a declarației.

ART. 22

În categoria "persoane fizice autorizate să desfășoare activități economice", prevăzută la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV lit. c) din lege, se încadrează persoanele care exercită profesii libere, și anume:

- a) expert contabil;
- b) contabil autorizat;
- c) consultant de plasament în valori mobiliare;
- d) medic;
- e) farmacist;
- f) medic veterinar;
- g) psiholog cu drept de liberă practică;
- h) notar public;
- i) auditor financiar;
- j) practician în reorganizare și lichidare;
- k) persoane autorizate să realizeze și să verifice lucrările de specialitate din domeniul cadastrului, geodeziei și cartografiei;
- l) expert tehnic;
- m) urbanist;
- n) restaurator;
- o) persoane autorizate să furnizeze servicii publice conexe actului medical;
- p) consilier în proprietate industrială;
- q) expert criminalist;
- r) executor judecătoresc;
- s) arhitect;
- t) traducător autorizat;
- u) consultant fiscal;
- v) broker;
- w) oricare profesii/meserii reglementate, desfășurate în mod independent, în condițiile legii.

ART. 23

(1) Persoanele asigurate la data de 31 decembrie 2010, pe bază de declarație/contract de asigurare socială, în condițiile [Legii nr. 19/2000](#) privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, care se regăsesc în situațiile de asigurați obligatoriu/facultativ prevăzute de lege, își păstrează calitatea de persoane asigurate în sistemul public de pensii începând cu data de 1 ianuarie 2011.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) nu au obligația depunerii/încheierii unor noi documente de asigurare potrivit prevederilor legii.

(3) Pentru persoanele prevăzute la alin. (1), venitul asigurat înscris în documentele de asigurare se va încadra obligatoriu în limitele prevăzute la [art. 36](#) din lege.

(4) Persoanelor prevăzute la alin. (1) le revin în continuare obligațiile și beneficiază de drepturile stabilite de lege.

ART. 24

În cazul persoanelor asigurate în sistemul public de pensii în baza declarației de asigurare la data de 31 decembrie 2010 și care, începând cu data de 1 ianuarie 2011, nu se mai află într-una dintre situațiile prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV din lege, dar au achitat contribuția de asigurări sociale prevăzută de lege, aceasta nu se restituie, iar perioada respectivă constituie stagiul de cotizare, în condițiile legii.

ART. 25

Casa teritorială de pensii are obligația ca, cel mai târziu în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a unui act normativ de modificare a cadrului legal privind declarația individuală de asigurare sau contractul de asigurare socială, să comunice în scris asiguraților natura modificării și data de la care survine aceasta.

ART. 26

Modelul contractului de asigurare socială, al declarației individuale de asigurare socială, al actului adițional la contractul de asigurare socială, al comunicării de modificare a declarației individuale de asigurare, al formularului-tip de încetare a declarației individuale de asigurare în sistemul public de pensii sunt cele aprobate prin [Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 5/2011](#) pentru aprobarea modelului contractului de asigurare socială, al actului adițional, al declarației individuale de asigurare, al comunicării de modificare și al formularului de solicitare de încetare a declarației individuale de asigurare.

ART. 27

(1) Termenul de plată a contribuției de asigurări sociale, în cazul asiguraților pe bază de contract de asigurare socială sau declarație individuală de asigurare, este până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata.

(2) Neplata contribuției de asigurări sociale la termen generează plata unor dobânzi și penalități de întârziere.

(3) Cota dobânzilor și penalităților de întârziere, prevăzute la alin. (2), precum și modalitatea de calcul al acestora se stabilește potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.

ART. 28

Calculul dobânzilor și penalităților de întârziere pentru asigurații cu declarație individuală de asigurare sau contract de asigurare socială se efectuează de către casele teritoriale de pensii.

ART. 29

(1) Declarația individuală de asigurare și contractul de asigurare socială încetează de drept la data decesului asiguratului.

(2) Eventualele sume neachitate până la data decesului, reprezentând contribuții de asigurări sociale și, după caz, accesoriile, nu se mai urmăresc. Stagiul de cotizare se constituie numai din perioadele pentru care s-au plătit sumele reprezentând contribuția de asigurări sociale și, după caz, accesoriile.

(3) În situațiile în care sunt făcute plăți anticipate pentru perioade ulterioare datei decesului, sumele plătite pentru aceste perioade, reprezentând contribuție de asigurări sociale, se restituie, la cerere, persoanelor prevăzute la [art. 120](#) alin. (1) din lege.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (3), constituie stagiul de cotizare perioada pentru care s-a plătit contribuția de asigurări sociale, până la data decesului.

ART. 30

Câștigul salarial mediu brut menționat în cuprinsul legii este cel utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

CAPITOLUL II

Stagiul de cotizare în sistemul public de pensii. Certificarea stagiului de cotizare și a punctajului realizat în sistemul public de pensii

ART. 31

(1) În situația persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I, II, III și V din lege, constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii perioadele pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale.

(2) În situația persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV și alin. (2) din lege, constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii perioadele pentru care s-au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale.

(3) În situația persoanelor care beneficiază de plăți compensatorii, suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru care contribuția de asigurări sociale se datorează la nivelul cotei contribuției individuale, stagiul de cotizare se determină prin aplicarea asupra perioadei de cotizare a raportului dintre cota de contribuție individuală de asigurări sociale și cota de contribuție de asigurări sociale aprobată pentru locurile de muncă în condiții normale.

ART. 32

Perioadele necontributive prevăzute la [art. 49](#) din lege reprezintă perioade asimilate stagiului de cotizare.

ART. 33

Perioada pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale în sistemul public de pensii se înregistrează în zile lucrate dintre cele lucrătoare, corespunzătoare condițiilor de muncă în care asiguratul își desfășoară activitatea, sau, după caz, în zile lucrătoare din numărul zilelor calendaristice, în cazul perioadelor de concedii medicale.

ART. 34

(1) Stagiul de cotizare se determină și se exprimă în zile calendaristice.

(2) Modalitatea tehnică de transformare a zilelor lucrătoare în zile calendaristice, în vederea determinării stagiului de cotizare realizat, se face potrivit procedurii aprobate prin ordin al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice, denumită în continuare CNPP.

ART. 35

(1) Stagiul de cotizare se certifică asiguraților, din oficiu, o dată la 2 ani, de către CNPP și casele de pensii sectoriale.

(2) Certificarea prevăzută la alin. (1) se face prin emiterea și comunicarea către asigurați a Certificatului privind stagiul de cotizare în sistemul public de pensii.

CAPITOLUL III

Pensiile din sistemul public de pensii

ART. 36

În sistemul public de pensii au dreptul la pensie, în situația îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege, următoarele categorii de persoane:

- a) asigurații prevăzuți la [art. 6](#) din lege;
- b) persoanele care satisfac obligații militare sau sunt elevi ai unei școli militare/școli de agenți de poliție, cu excepția elevilor liceelor militare, studenți ai unei instituții de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională;
- c) elevii, inclusiv elevii liceelor militare, ucenicii și studenții care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă datorită bolilor profesionale sau accidentelor de muncă survenite în timpul și din cauza practicii profesionale;
- d) persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă și marii mutilați, ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989 sau în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, dacă erau cuprinși într-un sistem de asigurări sociale anterior datei ivirii invalidității din această cauză;
- e) persoanele care, la data solicitării drepturilor de pensie, nu mai au calitatea de asigurat;

f) urmașii persoanelor prevăzute la lit. a) - e), respectiv copiii și soțul supraviețuitor.

A. Pensia pentru limită de vârstă

ART. 37

(1) Stagiul minim/complet de cotizare prevăzut la [art. 53](#) alin. (2) și (3) din lege, respectiv stagiul complet de cotizare prevăzut la [art. 54](#) alin. (3) din lege cuprinde și:

- a) stagiul de cotizare realizat până la intrarea în vigoare a legii;
- b) vechimea în serviciu recunoscută pentru stabilirea pensiilor, până la intrarea în vigoare a legii, în cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege;
- c) vechimea în muncă sau, după caz, vechimea în serviciu realizată în celelalte sisteme de asigurări sociale, neintegrate în sistemul public de pensii;
- d) perioadele suplimentare acordate pentru activitatea desfășurată în grupa I, a II-a, respectiv în condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții de muncă.

(2) Stagiul minim de cotizare în specialitate prevăzut la [art. 54](#) alin. (2) din lege este constituit din perioada în care o persoană din sistemul național de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și din sistemul administrației penitenciare s-a aflat în una dintre următoarele situații:

1. a avut calitatea de cadru militar în activitate;
2. a îndeplinit serviciul militar ca militar în termen, militar cu termen redus, elev al unei școli militare/școli de agenți de poliție sau student al unei instituții de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională pentru formarea cadrelor militare, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, cu excepția liceului militar;
3. a fost concentrată sau mobilizată ca rezervist;
4. a fost în captivitate;
5. a avut calitatea de funcționar public cu statut special în instituțiile din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, precum și din sistemul administrației penitenciare;
6. a avut calitatea de militar angajat pe bază de contract și/sau de soldat și gradat voluntar.

ART. 38

(1) Vârstele standard de pensionare și stagiile minime sau complete de cotizare pentru femei și bărbați sunt prevăzute în [anexa nr. 5](#) la lege.

(2) În situația cadrelor militare, soldaților și gradaților voluntari, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, vârstele standard de pensionare și stagiile minime sau complete de cotizare în specialitate sunt prevăzute în [anexa nr. 6](#) la lege.

ART. 39

(1) Reducerea vârstelor standard de pensionare pentru persoanele care au desfășurat activități încadrate prin lege în condiții deosebite de muncă se face corespunzător timpului efectiv lucrat în aceste condiții, din vârstele standard de pensionare prevăzute în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, [anexa nr. 6](#) la lege, cu respectarea condițiilor prevăzute la [art. 55](#) alin. (1) lit. a) din lege.

(2) Se asimilează stagiilor realizate în condiții deosebite de muncă și vechimea în muncă realizată în grupa I sau a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cu excepția celor încadrate în condiții speciale.

ART. 40

(1) Reducerea vârstelor standard de pensionare pentru persoanele care au desfășurat activități încadrate prin lege în condiții speciale sau în alte condiții de muncă se face corespunzător stagiului de cotizare realizat în aceste condiții, din vârstele standard de pensionare prevăzute în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, [anexa nr. 6](#) la lege, cu respectarea condițiilor prevăzute la [art. 55](#) alin. (1) lit. b) din lege.

(2) În situația persoanelor care au desfășurat activitate cel puțin 50% în subteran sau în zona I de expunere la radiații, respectiv cel puțin 70% în zona a II-a de expunere la radiații, dintre cele încadrate la [art. 30](#) alin. (1) lit. a) și b) din lege, stagiul de cotizare realizat în aceste condiții este egal cu timpul lucrat în regim normal de lucru.

(3) În cazul persoanelor care au realizat stagiul complet de cotizare de 30 de ani, dintre care cel puțin 20 de ani în activitățile prevăzute la [art. 30](#) alin. (1) lit. a) și f) din lege, încadrate prin lege în condiții speciale, reducerea vârstelor standard de pensionare se face potrivit [art. 56](#) alin. (2) din lege, cu respectarea prevederilor alin. (3) și (4) ale aceluiași articol.

(4) Persoanele care au realizat stagii de cotizare în condiții speciale prevăzute la [art. 30](#) alin. (1) lit. b) din lege beneficiază de pensie pentru limită de vârstă indiferent de vârstă, dacă îndeplinesc condițiile de stagiul de cotizare prevăzute la [art. 57](#) alin. (1) și (3) din lege.

(5) În situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condițiile speciale prevăzute la [art. 30](#) alin. (1) lit. b) din lege, mai puțin de 15 ani în zona I de expunere la radiații și mai puțin de 17 ani în zona a II-a de expunere la radiații, aceste stagii se cumulează considerându-se stagii de cotizare în zona a II-a de expunere la radiații, în vederea înscrierii la pensie pentru limită de vârstă.

ART. 41

(1) Reducerea vârstelor standard de pensionare potrivit [art. 55](#) din lege se face numai în condițiile realizării stagiului complet de cotizare.

(2) În situația cadrelor militare, soldaților și gradaților voluntari, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, reducerea vârștelor standard de pensionare se face din vârștele standard prevăzute în [anexa nr. 6](#) la lege, numai în condițiile realizării stagiului minim de cotizare în specialitate.

(3) Reducerea vârștelor standard de pensionare prevăzute de alte acte normative și cele prevăzute la [art. 55](#) din lege pot fi cumulate între ele, fără ca reducerea totală să fie mai mare de 13 ani.

ART. 42

Pentru persoanele cărora le-au fost stabilite drepturi privind vechimea în muncă în condițiile prevăzute la [art. 1](#) alin. (1) lit. a) - c) și alin. (2) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, reducerea vârștelor standard de pensionare se face numai pentru anii întregi de privare de libertate, de deportare în străinătate după data de 23 august 1944 și/sau de prizonierat.

ART. 43

(1) Reducerea prevăzută la [art. 58](#) din lege se aplică persoanelor cu handicap care, la data solicitării pensiei, fac dovada acestui statut cu certificatul de încadrare în grad de handicap, emis în condițiile legii;

(2) În vederea aplicării [art. 58](#) din lege, certificatul de încadrare în grad de handicap va conține obligatoriu:

- a) data dobândirii handicapului;
- b) gradul de handicap;
- c) mențiunea că persoana este nerevizuibilă;
- d) mențiunea că certificatul a fost emis pentru aplicarea [art. 58](#) din lege.

(3) Reducerea prevăzută la alin. (1) se face numai în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat.

(4) Schimbarea ulterioară înscrierii la pensie a gradului de handicap nu afectează drepturile de pensie acordate, cu excepția cazului în care certificatul de încadrare în grad de handicap a fost anulat, în condițiile legii.

ART. 44

Reducerea prevăzută la [art. 59](#) din lege se aplică nevăzătorilor care fac dovada acestui statut cu certificatul de încadrare în grad de handicap emis în condițiile legii, care va conține obligatoriu următoarele elemente: data ivirii handicapului, gradul de handicap, termenul de revizuire, precum și mențiunea că certificatul a fost emis în vederea aplicării [art. 59](#) din lege.

ART. 45

(1) Asigurații care și-au desfășurat activitatea pe durata programului normal de lucru dintr-o lună, activitățile din [anexa nr. 2](#) la lege, avizate în condiții speciale de muncă, realizate în unitățile menționate în [anexa nr. 3](#) la lege, beneficiază de stagii de cotizare în condiții speciale de muncă.

(2) În situația în care, potrivit legii, unitățile prevăzute în [anexa nr. 3](#) la lege își schimbă denumirea sau sediul ori se reorganizează, inclusiv prin preluarea în totalitate sau în parte a patrimoniului de către o altă societate, locurile de muncă avizate în condiții speciale, în care până la data la care au intervenit aceste modificări s-au desfășurat activitățile prevăzute în [anexa nr. 2](#) la lege, rămân în continuare încadrate în condiții speciale de muncă, dacă respectivele locuri de muncă se regăsesc la noua societate.

(3) Controlul privind menținerea, conform avizului, a locurilor de muncă la noua societate se efectuează de către Inspekția Muncii, prin inspectoratele teritoriale de muncă.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (2) și (3), angajatorul va depune la casa teritorială de pensii "Nota privind locurile de muncă încadrate în condiții speciale" potrivit "Avizului pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale", întocmită de către acesta, în conformitate cu modelul prezentat în [anexa nr. 1](#), și "Nota de constatare" întocmită de către inspectoratul teritorial de muncă, din care să rezulte menținerea, conform avizului, a locurilor de muncă la noua unitate.

(5) Perioadele în care asigurații care își desfășoară activitatea în condiții speciale de muncă se află în concediu pentru incapacitate temporară de muncă și/sau în concediu de odihnă constituie stagii de cotizare realizat în condiții speciale de muncă, dacă au lucrat cel puțin în ziua premergătoare concediului în locuri de muncă încadrate în astfel de condiții de muncă.

(6) Încadrarea asiguraților în locuri de muncă în activitățile speciale prevăzute în [anexa nr. 2](#) la lege se face de către unitățile prevăzute în [anexa nr. 3](#) la lege, pe baza documentelor și evidențelor acestora, întocmite potrivit legii, din care rezultă că activitatea asiguraților s-a desfășurat numai în respectivele locuri de muncă, pe durata programului normal de lucru din luna respectivă.

(7) Programul normal de lucru din luna respectivă pentru locurile de muncă prevăzute în aviz este cel stabilit prin acte normative specifice, prin contractul colectiv de muncă și/sau regulamentul intern, în condițiile legii, în funcție de sectorul de activitate sau de angajator.

ART. 46

(1) Asigurații unui angajator, denumit în condițiile prezentelor norme prestator, care efectuează, potrivit legii, activități dintre cele prevăzute în [anexa nr. 2](#) la lege, pe durata programului normal de lucru dintr-o lună, în locuri de muncă aparținând altei unități dintre cele nominalizate în [anexa nr. 3](#) la lege, denumit în condițiile prezentelor norme beneficiar, încadrate potrivit legii în condiții speciale, beneficiază pentru aceste perioade de prevederile [art. 30](#) alin. (1) lit. e) din lege.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), prestatorul depune, până la data de 25 a lunii următoare celei în care intervin aceste situații, la casa teritorială de pensii în a cărei rază de activitate își are sediul, originalul și copia documentului pe baza căruia, potrivit legii, funcționează, din care să rezulte că în obiectul de activitate este prevăzută și desfășurarea unor activități care se regăsesc în [anexa nr. 2](#) la lege, documentul original restituindu-se prestatorului după certificarea conformității copiei.

(3) În termenul prevăzut la alin. (2), prestatorul depune la casa teritorială de pensii, pe suport hârtie, lista cu asigurații care și-au desfășurat activitatea, pe durata programului normal de lucru din fiecare lună, numai în locurile de muncă încadrate, potrivit legii, în condiții speciale. Modelul listei cu asigurații este cel prevăzut în [anexa nr. 2](#).

(4) Lista prevăzută la alin. (3) se confirmă, în mod obligatoriu, prin semnătură și ștampila de către beneficiar și va fi însoțită de avizul eliberat potrivit legislației în vigoare la acea dată.

(5) Potrivit prevederilor [art. 8](#) alin. (1) din lege, casele teritoriale de pensii verifică lunar concordanța dintre datele înscrise în aceste liste și cele din declarațiile nominale de asigurare.

(6) Contribuția de asigurări sociale prevăzută de lege pentru condiții speciale de muncă se datorează de către prestator.

(7) Atribuțiile de serviciu ce revin fiecărui asigurat, în funcție de sarcinile specifice de muncă, precum și perioadele în care un asigurat lucrează pe durata programului normal de lucru din luna respectivă numai în locuri de muncă încadrate în condiții speciale potrivit [art. 30](#) alin. (1) lit. e) din lege se stabilesc prin decizie a angajatorului. Această decizie este document justificativ pentru întocmirea declarațiilor nominale de asigurare sau, după caz, a declarațiilor rectificative.

(8) Orice modificare intervenită în legătură cu locurile de muncă încadrate în condiții speciale pentru care s-a obținut avizul menționat la alin. (4) se comunică de către angajator casei teritoriale de pensii în evidența căreia se află documentația depusă inițial.

ART. 47

În domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite, speciale și alte condiții de muncă, potrivit criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001](#) privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate, cu modificările ulterioare, și [Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004](#) privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, speciale și alte condiții, specifice pentru polițiști, cu modificările ulterioare, precum și transmiterea documentelor care dovedesc încadrarea personalului militar în aceste condiții între structurile angajatoare/plătitoare și casele de pensii sectoriale, respectiv casele teritoriale de pensii, se stabilesc prin norme interne aprobate de conducătorii instituțiilor publice din acest domeniu. Adevărurile se întocmesc potrivit modelului prevăzut în [anexa nr. 3](#).

B. Pensia anticipată și pensia anticipată parțială

ART. 48

Stagiul complet de cotizare, în sensul [art. 62](#) alin. (1) și [art. 65](#) alin. (1) din lege, este cel prevăzut în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, în [anexa nr. 6](#) la lege.

ART. 49

(1) La stabilirea stagiului complet de cotizare/stagiului de cotizare în specialitate, precum și la determinarea punctajului mediu anual în cazul pensiei anticipate și pensiei anticipate parțiale nu se iau în considerare perioadele asimilate prevăzute la [art. 49](#) alin. (1) lit. a) - c) și g) din lege, respectiv stagiile de cotizare realizate în sistemele de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii la data intrării în vigoare a legii.

(2) Sistemele neintegrate sistemului public de pensii, potrivit [art. 6](#) alin. (2) din lege, sunt următoarele: sistemul de asigurări sociale al avocaților și sistemele proprii de asigurări sociale ale cultelor recunoscute de lege.

ART. 50

(1) În vederea deschiderii dreptului la pensia anticipată și la pensia anticipată parțială, stagiul de cotizare cuprinde și perioadele suplimentare acordate pentru activitatea desfășurată în grupele I și a II-a de muncă, respectiv în condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții de muncă.

(2) Stagiul minim de cotizare în specialitate nu cuprinde perioadele suplimentare menționate la alin. (1).

ART. 51

Stagiul de cotizare realizat în perioadele în care titularul unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale contribuie la sistemul public de pensii, având plata pensiei suspendată, potrivit legii, poate fi valorificat numai la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă.

ART. 52

Pensia anticipată ori pensia anticipată parțială se transformă din oficiu în pensie pentru limită de vârstă, care se acordă începând cu data îndeplinirii condițiilor privind vârsta standard de pensionare sau vârsta standard redusă, potrivit prevederilor legale, pentru acordarea unei pensii pentru limită de vârstă.

ART. 53

(1) Prin sintagma luni de anticipare se înțelege perioada cuprinsă între data acordării pensiei anticipate sau a pensiei anticipate parțiale și data împlinirii vârstei standard de pensionare prevăzută în [anexa nr. 5](#) ori, după caz, în [anexa nr. 6](#) la lege sau, după caz, data împlinirii vârstei standard reduse potrivit legii.

(2) Procentul de diminuare, în cazul pensiei anticipate parțiale, prevăzut la [art. 65](#) alin. (4) din lege, se determină prin înmulțirea numărului de luni de anticipare cu 0,75%. Frațiunile de lună se întregesc la lună.

(3) Diminuarea stabilită potrivit alin. (2) se menține până la data îndeplinirii condițiilor privind vârsta standard de pensionare sau vârsta standard redusă, potrivit prevederilor legale.

ART. 54

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la [art. 65](#) alin. (5) din lege pot solicita pensia anticipată parțială, fără penalizare, cu cel mult 2 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare prevăzute în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, în [anexa nr. 6](#) la lege.

(2) Pentru a beneficia de pensie anticipată parțială, cu reducerea vârstei standard prevăzute la alin. (1), persoanele trebuie să îndeplinească și celelalte condiții prevăzute de lege pentru înscrierea la această pensie.

(3) Prin sintagma au locuit prevăzută la [art. 65](#) alin. (5) din lege se înțelege că au avut domiciliul/reședința în una dintre localitățile Baia Mare, Copșa Mică și Zlatna sau în unitățile administrativ-teritoriale aflate pe o rază de 8 km în jurul acestor localități.

(4) Lista unităților administrativ-teritoriale situate în zona de 8 km în jurul localităților Copșa Mică, Baia Mare și Zlatna, precum și a localităților componente ale acestora, la care face trimitere [art. 65](#) alin. (5), este prevăzută în [anexa nr. 4](#).

(5) Dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la [art. 65](#) alin. (5) din lege, referitor la perioada de locuire în zonele afectate de poluarea remanentă, se face prin adeverință-tip eliberată de serviciul public comunitar de evidență a persoanelor competent, potrivit modelului prevăzut în [anexa nr. 5](#).

(6) Cererea pentru obținerea adeverinței prevăzute la alin. (5) se depune la serviciul public comunitar de evidență a persoanelor, în funcție de domiciliul actual al solicitantului. Cererea va cuprinde obligatoriu informații referitoare la data și locul nașterii, prenumele părinților, CNP, domiciliul actual/domiciliile anterioare, precum și motivul solicitării.

(7) Serviciul public comunitar de evidență a persoanelor are obligația să elibereze adeverința în termen de 20 de zile de la data înregistrării cererii, pe baza înregistrărilor existente în componentele Registrului național de evidență a persoanelor prevăzute la [art. 9](#) - 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1.375/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a dispozițiilor legale privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români.

C. Pensia de invaliditate

ART. 55

Încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate se face prin decizie emisă de medicul expert al asigurărilor sociale sau, după caz, de către comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională.

ART. 56

(1) Persoanele cu handicap, care solicită pensie de invaliditate potrivit prevederilor [art. 73](#) alin. (2) din lege, fac dovada acestui statut cu certificatul de încadrare în grad de handicap emis în condițiile legii, care va conține obligatoriu următoarele elemente: data ivirii handicapului, gradul de handicap, termenul de revizuire, precum și mențiunea că certificatul a fost emis în vederea aplicării [art. 73](#) alin. (2) din lege.

(2) Autoritățile emitente ale certificatelor menționate la alin. (3) au obligația să comunice caselor teritoriale/sectoriale de pensii orice modificare a elementelor inițiale, în termen de 15 zile de la emiterea noului certificat.

(3) Schimbarea ulterioară înscrierii la pensie a gradului de handicap nu afectează drepturile de pensie acordate, cu excepția cazului în care certificatul de încadrare în grad de handicap a fost anulat, în condițiile legii.

ART. 57

Pensia de invaliditate se acordă, indiferent de stagiul de cotizare realizat:

a) persoanelor care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă din cauza accidentelor de muncă și bolilor profesionale potrivit legii, neoplaziilor, schizofreniei și SIDA;

b) persoanelor care se află în situațiile prevăzute la [art. 49](#) alin. (1) lit. c) și g) din lege;

c) elevilor, ucenicilor și studenților care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, ca urmare a accidentelor de muncă sau bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza practicii profesionale;

d) persoanelor care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă și marilor mutilați, ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989 ori în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, care erau cuprinși într-un sistem de asigurări sociale anterior datei ivirii invalidității din această cauză.

ART. 58

Stagiul complet de cotizare în funcție de care se determină stagiul potențial prevăzut la [art. 75](#) din lege este stagiul complet de cotizare prevăzut în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, [anexa nr. 6](#) la lege.

ART. 59

În situația pensiei de invaliditate gradul III, nu se acordă stagiul potențial persoanelor care au drept cauză a ivirii invalidității boală obișnuită sau accident care nu are legătură cu munca.

ART. 60

În vederea deschiderii dreptului la pensie de invaliditate, stagiul de cotizare necesar cuprinde și perioadele suplimentare acordate pentru activitatea desfășurată în grupele I și a II-a de muncă, respectiv în condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții de muncă.

ART. 61

Stagiul potențial se determină în ani, luni și zile.

ART. 62

(1) În cazul persoanelor ale căror drepturi de pensie de invaliditate se deschid după data intrării în vigoare a legii, la schimbarea gradului de invaliditate stagiul potențial acordat la înscrierea inițială se menține, iar eventualele stagii de cotizare, precum și stagiile asimilate prevăzute la [art. 49](#) alin. (1) lit. a) din lege, realizate după pensionare, nu se valorifică.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) nu se acordă stagiul potențial în cazul schimbării în gradul al III-lea de invaliditate, atunci când cauza ivirii invalidității este boală obișnuită sau accident care nu are legătură cu munca.

ART. 63

În cazul persoanelor care au realizat stagii de cotizare în situațiile prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, precum și în alte situații prevăzute de lege, la determinarea stagiului potențial și a punctajului mediu anual aferent acestuia se utilizează stagiile complete de cotizare prevăzute în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, [anexa nr. 6](#) la lege, în funcție de ultimul loc de asigurare.

ART. 64

(1) Pensia de invaliditate se transformă din oficiu, în pensie pentru limită de vârstă și se acordă cuantumului și punctajului cel mai avantajos începând cu data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă.

(2) Condițiile pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă se consideră îndeplinite la vârsta standard de pensionare sau la vârsta standard redusă, în condițiile [art. 55](#) - 60 din lege, precum și la vârsta standard redusă în condițiile prevăzute de alte acte normative.

(3) În situația persoanelor care nu îndeplinesc condiția de stagiul minim de cotizare, trecerea în categoria pensionarilor pentru limită de vârstă se face din oficiu, la vârsta standard de pensionare, păstrându-se cuantumului aferent pensiei de invaliditate.

(4) În situația prevăzută la alin. (1), indemnizația de însoțitor prevăzută la [art. 77](#) din lege se menține și pe durata acordării pensiei pentru limită de vârstă.

D. Pensia de urmaș

ART. 65

(1) Beneficiază de pensie de urmaș copiii și soțul supraviețuitor, în condițiile legii.

(2) În cazul copiilor de peste 16 ani, pensia de urmaș se acordă dacă aceștia urmează studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, indiferent de nivelul ei, fără a depăși vârsta de 26 de ani.

ART. 66

Vârsta de pensionare la care se face referire la [art. 85](#) alin. (1) din lege este vârsta standard de pensionare prevăzută în [anexa nr. 5](#) la lege.

ART. 67

(1) Acordarea pensiei de urmaș prevăzute la [art. 86](#) alin. (1) din lege nu este condiționată de data ivirii invalidității soțului supraviețuitor.

(2) Încadrarea într-un grad de invaliditate a soțului supraviețuitor în vederea obținerii pensiei de urmaș se poate face până la vârsta standard de pensionare de către medicul expert al asigurărilor sociale, inclusiv pentru urmașii persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege.

ART. 68

Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat poate opta pentru cea mai avantajoasă dintre acestea, plata drepturilor pentru care a optat efectuându-se cu luna următoare solicitării lor.

E. Calculul pensiilor

ART. 69

(1) Stagiile complete de cotizare reglementate la [art. 95](#) din lege sunt prevăzute în [anexele nr. 5 și 6](#) la lege, precum și la [art. 56](#) - 59 din lege.

(2) În situația persoanelor prevăzute la [art. 56](#) - 59 din lege, la stabilirea punctajului mediu anual se iau în considerare stagiile complete de cotizare reglementate la aceste articole, numai pentru determinarea punctajelor medii anuale corespunzătoare perioadelor realizate în condițiile la care acestea se referă.

(3) Dispozițiile alin. (2) se aplică și în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare mai mici decât cele prevăzute la [art. 56](#) - 59 din lege.

ART. 70

(1) La determinarea punctajului mediu anual, în cazul persoanelor care au realizat stagii de cotizare în mai multe situații, inclusiv în cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, se utilizează stagiile complete de cotizare prevăzute pentru fiecare situație în parte.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), punctajul mediu anual rezultă din însumarea punctajelor medii anuale realizate pentru fiecare dintre situațiile respective.

(3) În cazul persoanelor care au realizat stagii de cotizare în specialitate, la determinarea punctajului mediu anual pentru aceste situații se utilizează stagiile complete de cotizare prevăzute în [anexa nr. 6](#) la lege.

(4) La cuantumul pensiei corespunzător stagiilor de cotizare în specialitate, stabilit potrivit prevederilor legii, se aplică dispozițiile [art. 11](#) alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 71

(1) Punctajul lunar al asiguratului se determină potrivit [art. 96](#) din lege, pe baza câștigului salarial brut/solda brută care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale.

(2) În situația asiguratului care contribuie la un fond de pensii administrat privat, punctajul lunar stabilit în condițiile legii se corectează cu raportul dintre cota de contribuții datorată la sistemul public de pensii și cota de contribuție de asigurări sociale aprobată pentru condiții normale de muncă.

(3) Cota de contribuții datorată la sistemul public de pensii se determină prin deducerea cotei de contribuție aferentă fondului de pensii administrat privat din cota de contribuție de asigurări sociale aprobată pentru condiții normale de muncă.

ART. 72

(1) Beneficiază de majorarea punctajului lunar prevăzută la [art. 99](#) alin. (1) și (2) din lege persoanele care, după îndeplinirea cumulativă a condițiilor privind stagiul minim de cotizare/stagiul minim de cotizare în specialitate și vârsta standard de pensionare prevăzută în [anexa nr. 5](#) sau, după caz, [anexa nr. 6](#) la lege, contribuie o anumită perioadă la sistemul public de pensii.

(2) Majorarea prevăzută la alin. (1) se aplică numai punctajului lunar corespunzător perioadei de stagiul de cotizare, realizată după îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute la același alineat.

(3) Pentru persoanele înscrise la pensie pentru limită de vârstă potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii majorarea prevăzută la alin. (1) se acordă pentru stagiile realizate după împlinirea vârstei standard de pensionare, reglementată de legislația în vigoare la data deschiderii drepturilor de pensie pentru limită de vârstă.

(4) Pentru perioadele în care se cumulează pensia cu venituri de natură salarială nu se aplică majorarea punctajului lunar prevăzută la [art. 99](#) din lege.

ART. 73

În situațiile prevăzute la [art. 107](#) alin. (3) și (4) din lege, la determinarea punctajului mediu anual corespunzător perioadei adăugate se au în vedere stagiile complete de cotizare prevăzute în [anexele nr. 5](#) și [6](#) la lege, precum și la [art. 56](#) - 59 din lege, după caz.

F. Stabilirea și plata pensiilor

ART. 74

(1) Cererea de pensionare, însoțită de actele doveditoare, se depune la casa de pensii competentă teritorial în funcție de domiciliul solicitantului, începând cu data îndeplinirii condițiilor de pensionare.

(2) Solicitantul poate fi persoana îndreptățită, tutorele acesteia, curatorul acesteia, persoana căreia i s-a încredințat sau i s-a dat în plasament copilul minor, precum și mandatarul, desemnat prin procură specială, în situația în care este mandatat și să încaseze drepturile de pensie.

(3) În situația persoanelor care au realizat cel puțin stagiul minim de cotizare în specialitate, cererea de pensionare, însoțită de actele doveditoare, se depune astfel:

a) la unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații, după caz, din care a făcut parte persoana la data trecerii în rezervă sau direct în retragere/încetării raporturilor de serviciu odată cu îndeplinirea condițiilor de acordare a unei pensii;

b) la centrul militar zonal/județean/de sector, unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații, după caz, din raza de domiciliu a urmașilor pensionarilor militari decedați ori la casa de pensii sectorială.

(4) Pentru persoanele prevăzute la alin. (3), cererea de pensionare, însoțită de actele doveditoare, se transmite, în termen de 15 zile de la data depunerii, la casa de pensii sectorială competentă, în funcție de ultimul loc de muncă la care a realizat stagiile de cotizare în specialitate.

(5) În situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în specialitate, actele doveditoare se solicită de către persoana interesată de la centrul militar zonal/județean/de sector, unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații, din care a făcut parte persoana la data trecerii în rezervă sau direct în retragere/încetării raporturilor de serviciu, după caz.

(6) În cazul persoanelor stabilite în state cu care România aplică instrumente juridice cu caracter internațional, regimul de depunere a cererii și a actelor doveditoare respectă dispozițiile prevăzute în aceste instrumente juridice.

(7) Prin domiciliul persoanei solicitante se înțelege locul unde o persoană își are locuința statronică sau principală și se dovedește cu actul de identitate.

(8) În situația în care data îndeplinirii condițiilor de pensionare coincide cu o zi de sărbătoare legală, de repaus săptămânal sau când serviciul este suspendat, cererea de pensionare, împreună cu actele necesare, se poate depune în prima zi lucrătoare ce urmează, fiind considerată depusă în termen. Termenele prevăzute de lege pentru depunerea și soluționarea cererilor de pensionare se socotesc pe zile "libere", în sensul că nu se iau în calcul ziua când încep să curgă și nici ziua în care s-au sfârșit. În situația în care ultima zi este o zi nelucrătoare, respectiv zi de sărbătoare legală, de repaus săptămânal sau când serviciul este suspendat, termenul se va prelungi până la sfârșitul zilei lucrătoare ce urmează.

ART. 75

Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii, respectiv de casa de pensii sectorială, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii la instituția competentă. Decizia casei teritoriale de pensii sau a casei de pensii sectoriale se comunică persoanei care a solicitat pensionarea, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în termen de 5 zile de la data emiterii.

ART. 76

(1) Actele la care se face referire la [art. 103](#) alin. (2) din lege sunt, după caz:

a) pentru pensia pentru limită de vârstă, anticipată și anticipată parțială:

- cerere pentru înscrierea la pensie ([anexa nr. 6](#));
- carnetul de muncă (original și copie);
- carnetul de muncă pentru membrii CAP (original și copie);
- carnetul de asigurări sociale pentru agricultori (original și copie);
- alte acte prevăzute de lege privind vechimea în muncă sau vechimea în serviciu realizată;
- actele de stare civilă ale solicitantului: BI/CI, certificat de naștere și de căsătorie (original și copie);
- livretul militar (original și copie);
- diploma de absolvire a învățământului universitar (original și copie) și adeverința din care să rezulte durata normală, perioada studiilor și faptul că acestea au fost urmate la zi;
- dovada echivalării de către statul român a cursurilor desfășurate în cadrul unor instituții de învățământ universitar din străinătate;
- adeverința privind sporurile cu caracter permanent reglementate prin lege sau prin contractul colectiv/individual de muncă (original);
- adeverința privind condițiile de muncă deosebite, speciale și/sau alte condiții (original);
- procura specială, pentru mandatar (original și copie);
- acte pentru dovedirea calității de beneficiar al [Decretului-lege nr. 118/1990](#), republicat, și/sau al [Legii](#) recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din Decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- dovada încetării calității de asigurat în cazul înscrierii la pensie anticipată sau pensie anticipată parțială, pentru persoanele care, la data solicitării, nu mai au calitatea de asigurat (original);
- adeverință care să ateste perioadele de activitate realizate după data de 1 ianuarie 2011 (original);
- alte acte întocmite potrivit prevederilor legale prin care se dovedesc elemente necesare stabilirii drepturilor de pensie;

b) pentru pensia de invaliditate:

- cerere pentru înscrierea la pensie ([anexa nr. 7](#));
- actele menționate la lit. a);
- decizia medicală asupra capacității de muncă (original);
- adeverința din care să rezulte data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă/copia ultimului certificat de concediu medical sau, după caz, adeverință din care să rezulte data încetării calității de asigurat (original);
- copie a formularului pentru înregistrarea accidentului de muncă (FIAM) sau copie a fișei de declarare a cazului de boală profesională BP2 pentru accident de muncă, respectiv boală profesională;

c) pentru pensia de urmaș:

- cerere pentru înscrierea la pensie ([anexa nr. 8](#));
- actele menționate la lit. a), pentru cazurile în care susținătorul decedat nu avea calitatea de pensionar;
- actele de stare civilă ale urmașilor și ale reprezentantului legal, după caz (original și copie);
- decizia medicală asupra capacității de muncă (original);
- decizia de pensie/talon de plată a pensiilor, pentru cazurile în care susținătorul decedat avea calitatea de pensionar (copie);
- adeverința de studii, în cazul urmașilor copii în vârstă de peste 16 ani (original);
- actul doveditor al cauzei decesului, cu excepția situațiilor în care susținătorul decedat avea calitatea de pensionar (copie);
- copie FIAM, pentru decesul cauzat de accident de muncă;
- copie BP2 și copie certificat medical constatator al decesului, pentru decesul cauzat de boală profesională.

(2) În cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, vechimea în serviciu, respectiv veniturile realizate lunar, necesare determinării stagiului de cotizare și punctajului lunar, pentru perioadele anterioare datei de 1 ianuarie 2011, pot fi dovedite cu adeverințe eliberate, potrivit legii, în temeiul statelor de plată sau al altor documente doveditoare aflate în păstrarea structurilor militare/deținatoare de fonduri de arhivă.

ART. 77

(1) Procura specială la care se face referire la [art. 103](#) alin. (1) din lege se emite potrivit reglementărilor legale în materie.

(2) Procura specială care nu este emisă în limba română și, după caz, apostila vor fi traduse și legalizate.

(3) Procura specială este valabilă 18 luni.

ART. 78

(1) Plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care copilul beneficiar al pensiei de urmaș a împlinit vârsta de 16 ani, în cazul în care acesta nu face dovada continuării studiilor într-o formă de învățământ organizată potrivit legii.

(2) În situația copiilor urmași aflați în continuare de studii între 16 - 26 de ani, plata pensiei de urmaș se suspendă începând cu data de 1 octombrie a anului în curs, dacă nu fac dovada continuării studiilor într-o formă de învățământ organizată potrivit legii.

(3) Dovada continuării studiilor, în situațiile menționate la alin. (2), se prezintă casei teritoriale/sectoriale de pensii în termen de 10 zile de la data începerii anului școlar/universitar.

(4) Reluarea în plată a pensiei de urmaș suspendate se face potrivit prevederilor [art. 115](#) lit. c) din lege, cu respectarea termenului general de prescripție, iar în cazurile prevăzute la alin. (1), drepturile se achită de la data suspendării.

ART. 79

(1) În vederea aplicării [art. 114](#) alin. (3) din lege, instituția de asistență socială sau unitatea medicală specializată care internează pensionarii de invaliditate gradul I are obligația să comunice casei teritoriale/sectoriale de pensii perioada în care aceștia se află sub supraveghere și îngrijire permanentă, în termen de 15 zile de la internare. Comunicarea nu este necesară în cazul nevăzătorilor.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul instituțiilor de asistență socială sau unităților medicale specializate constituite exclusiv pe bază de fonduri private.

ART. 80

(1) Sumele rămase neincasate de către pensionarul decedat, prevăzute în [art. 120](#) alin. (1) din lege, se plătesc:

- a) soțului supraviețuitor;
- b) copiilor;
- c) părinților;
- d) în lipsa acestora, moștenitorilor în condițiile dreptului comun.

(2) Actele necesare în vederea acordării acestor sume sunt, după caz:

- cerere (anexa nr. 9);
- certificatul de deces, în original și în copie;
- actul de identitate al solicitantului (original și în copie);
- acte de stare civilă ale solicitantului, din care să rezulte gradul de rudenie cu decedatul (original și copie);
- certificatul de moștenitor (original și copie);
- copia talonului de plată a pensiei persoanei decedate, după caz.

CAPITOLUL IV

Procedura de încadrare în grad de invaliditate, revizuirea medicală și contestarea deciziei medicale asupra capacității de muncă

A. Procedura de încadrare în grad de invaliditate

ART. 81

(1) Evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face la cererea persoanei interesate, de către medicul specializat în expertiză medicală a capacității de muncă, din cadrul CNPP, denumit în continuare medic expert al asigurărilor sociale.

(2) Pentru persoanele prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face la cererea comisiei de la nivelul unității din care face parte, care poate fi sesizată și de către persoana interesată, sau, în cazul persoanelor trecute în rezervă, la cererea persoanei interesate, de către comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională.

ART. 82

(1) În vederea evaluării capacității de muncă, persoanele care solicită expertiza medicală a capacității de muncă în vederea încadrării lor în grad de invaliditate depun o cerere la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă din cadrul casei teritoriale de pensii competente, în funcție de domiciliu.

(2) Cererea pentru expertiza medicală a capacității de muncă în vederea încadrării în grad de invaliditate este însoțită de documente medicale.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1) se depune cu cel puțin 45 de zile înaintea expirării duratelor maxime de concediu medical prevăzute de lege. Medicul curant acordă concediu medical necesar în vederea finalizării procedurii de expertizare a capacității de muncă, în condițiile legii.

(4) Evaluarea capacității de muncă a persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege se face la solicitarea comisiei din unitatea din care face parte persoana expertizată, în condițiile prevăzute în reglementările interne, proprii instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională.

ART. 83

(1) Modelul cererii pentru expertizarea medicală a capacității de muncă este cel prevăzut în [anexa nr. 10](#).

(2) Modelul prevăzut la alin. (1) nu se utilizează în cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1) este însoțită de următoarele acte, în original sau copie certificată pentru conformitate cu originalul:

- a) actul de identitate;

b) documente medicale din care să rezulte afecțiunile prezentate și rezultatele investigațiilor necesare pentru susținerea diagnosticului clinic și funcțional (forma clinică și stadiul evolutiv al bolii);

c) adeverința eliberată de angajator care să ateste numărul de zile de concediu medical, cumulată în ultimele 12/24 de luni, cu menționarea datei ultimei zile de concediu medical;

d) documentul din care să rezulte cauza invalidității;

e) documentul care să ateste data ivirii invalidității, după caz.

(4) Documentele care atestă cauza invalidității sunt, după caz:

- fișa BP2/adeverință de confirmare eliberată de direcția de sănătate publică, în caz de boală profesională;

- FIAM/proces-verbal avizat de inspectoratul teritorial de muncă ce a confirmat caracterul de muncă al accidentului sau adeverință de confirmare a înregistrării accidentului de muncă la inspectoratul teritorial de muncă, în caz de accident de muncă;

- documente medicale eliberate de medicii de specialitate care confirmă diagnosticul, în caz de schizofrenie/neoplasm/SIDA; pentru afecțiunea neoplazică se anexează și rezultatul examenului histopatologic;

- certificat emis de comisia de expertiză medico-militară, în caz de accident sau boală contractată în timpul ori din cauza îndeplinirii serviciului militar sau a școlilor militare.

(5) În situații motivate de imposibilitatea obiectivă a procurării documentelor originale, medicul expert al asigurărilor sociale poate accepta copii simple ale acestora, solicitând titularului documentelor o declarație pe propria răspundere din care să rezulte confirmarea exactității copiilor cu originalele pe care nu le mai deține.

(6) Documentele medicale eliberate în alte state se acceptă numai însoțite de traducerea lor în limba română, efectuată de un traducător autorizat.

ART. 84

(1) Pentru cazurile neconcludente, medicul expert al asigurărilor sociale/președintele comisiei de expertiză medico-militară poate solicita completarea documentației medicale cu investigații sau examinări de specialitate suplimentare.

(2) Investigațiile sau examinările de specialitate suplimentare se vor efectua în unități sanitare de specialitate cu care CNPP are încheiate contracte de prestări de servicii medicale.

(3) Procedura de contractare și de selectare a unităților sanitare în vederea încheierii de contracte de prestări de servicii medicale, precum și obiectul acestor servicii medicale, în aplicarea prevederilor [art. 72](#) din lege, se stabilesc prin ordin al președintelui CNPP, cu respectarea prevederilor legale în domeniu.

ART. 85

(1) Pentru bolnavii psihici sau pentru alte cazuri cu afecțiuni grave ori cu o problemă deosebită, medicul expert al asigurărilor sociale poate solicita efectuarea unei anchete sociale de către serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu sau reședință (la domiciliu, locul de muncă, unitatea sanitară), particularizată la caz, cu indicarea unor obiective necesare evaluării medicale.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege.

ART. 86

(1) După înregistrarea/completarea documentației medicale, medicul expert al asigurărilor sociale de la cabinetul unde a fost depusă cererea de expertiză medicală a capacității de muncă programează bolnavul pentru expertizare.

(2) Bolnavii netransportabili sunt expertizați pe baza documentației medicale. Medicul curant are obligația de a completa un referat medical detaliat, care să cuprindă date clinice și paraclinice pentru susținerea diagnosticului clinic și gravitatea afecțiunilor. Pentru cazurile neconcludente, bolnavii vor fi transportați pentru examinare la sediul cabinetului de expertiză medicală a capacității de muncă, prin grija familiei.

(3) Pentru bolnavii netransportabili care fac parte din categoria persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, expertiza capacității de muncă se poate realiza pe baza documentației medicale.

ART. 87

(1) După examinarea bolnavului și analizarea documentației medicale, medicul expert al asigurărilor sociale completează raportul de expertiză medicală a capacității de muncă și emite decizia medicală asupra capacității de muncă.

(2) Decizia medicală asupra capacității de muncă se întocmește în 3 sau, după caz, 4 ori 5 exemplare. Un exemplar al deciziei medicale asupra capacității de muncă rămâne la dosarul medical. Celelalte exemplare se înmânează persoanei expertizate, sub semnătură, cu consemnarea datei predării și cu obligația ca aceasta să le depună, după caz, la casa teritorială de pensii, la angajator (dacă este asigurat), la inspectoratul teritorial de muncă (în cazul accidentului de muncă) sau la direcția de sănătate publică (în cazul bolii profesionale). Un exemplar rămâne în posesia persoanei expertizate.

(3) Împreună cu decizia medicală asupra capacității de muncă persoanei expertizate i se înmânează și programul recuperator.

(4) Pentru persoanele prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională emit decizii medicale care sunt avizate de către comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații, după caz.

ART. 88

Raportul de expertiză medicală a capacității de muncă, decizia medicală asupra capacității de muncă și programul recuperator vor fi semnate și parafate de medicul expert al asigurărilor

sociale, înregistrate, datate și ștampilate de cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă emitent.

ART. 89

Programul recuperator este obligatoriu pentru persoana în cauză și pentru persoanele competente să îl aplice. Medicii curanți au obligația de a consemna măsurile recuperatorii efectuate de bolnavi în programul recuperator.

ART. 90

Compartimentele de stabiliri prestații din cadrul caselor teritoriale de pensii vor comunica lunar cabinetelor de expertiză medicală a capacității de muncă situația persoanelor încadrate în grad de invaliditate și ale căror cereri au fost respinse din punct de vedere administrativ.

B. Revizuirea medicală

ART. 91

Revizuirea medicală a pensionarilor încadrați în grad de invaliditate se efectuează la termenul stabilit de medicul expert al asigurărilor sociale sau de comisiile de expertiză medico-militară, după caz, care au în evidență pensionarii.

ART. 92

(1) Medicul expert al asigurărilor sociale, respectiv comisiile de expertiză medico-militară, după examinarea medicală a persoanei în cauză și analizarea documentației medicale prezentate, completează concluziile medicale la revizuire și emit decizia medicală asupra capacității de muncă în 3 exemplare.

(2) Documentația medicală pentru revizuirea medicală la termen cuprinde:

a) referatul medical detaliat cu consemnarea stării prezente și evoluției bolii, a datelor clinice și paraclinice care susțin diagnosticul clinic, completat de către medicul curant, specialist pentru afecțiunile invalidante;

b) rezultatele investigațiilor solicitate;

c) biletele de ieșire din spital sau copii de pe foaia de observație clinică, pentru spitalizările recente, după caz;

d) datele din fișa de dispensarizare a bolnavului, după caz;

e) programul recuperator completat de către medicii curanți.

ART. 93

La revizuirea medicală, medicul expert al asigurărilor sociale va avea în vedere modul de respectare a programului de recuperare a capacității de muncă a bolnavului, în perioada de valabilitate a deciziei.

ART. 94

(1) La solicitarea pensionarului, revizuirea medicală se poate efectua și înaintea termenului stabilit în decizia medicală a capacității de muncă, indiferent de gradul de invaliditate, dar numai până la împlinirea vârstelor standard pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă.

(2) Cererile de revizuire pentru agravare sau ameliorare, împreună cu documentele medicale care atestă starea de sănătate, se depun la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă ori la comisiile de expertiză medico-militară, după caz.

ART. 95

(1) La termenul de revizuire, pensionarul încadrat în grad de invaliditate are obligația să se prezinte, fără a fi notificat, la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă sau la comisiile de expertiză medico-militară, după caz, în vederea revizuirii medicale.

(2) Dacă pensionarul încadrat în grad de invaliditate este netransportabil și dovedește acest fapt prin documente medicale recente, acesta este obligat să anunțe cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă sau comisiile de expertiză medico-militară, după caz, până la termenul de revizuire stabilit. Expertizarea se face pe baza documentelor medicale recente trimise de către acesta la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă sau la comisiile de expertiză medico-militară, după caz. Medicul expert al asigurărilor sociale poate solicita efectuarea unei anchete sociale.

(3) În situația în care pensionarul încadrat în grad de invaliditate se prezintă cu întârziere la revizuirea medicală, aceasta se face la cerere.

(4) Revizuirea medicală a persoanelor internate în spitale sau sanatorii se face pe baza referatului medical întocmit de medicul curant ori, după caz, pe baza documentelor medicale recente, solicitate prin decizia medicală asupra capacității de muncă emisă la revizuirea medicală anterioară.

ART. 96

(1) În situația în care pensionarul s-a prezentat la revizuirea medicală și aceasta nu s-a putut efectua la termenul stabilit, din motive neimputabile pensionarului, revizuirea se efectuează la o dată ulterioară, dar nu mai târziu de sfârșitul lunii următoare termenului de revizuire stabilit.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în situația în care pensionarul a comunicat, cel târziu până la termenul de revizuire stabilit, imposibilitatea neprezentării la revizuirea medicală periodică, din motive neimputabile lui.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), până la data emiterii deciziei medicale asupra capacității de muncă, se menține același grad de invaliditate stabilit prin decizia anterioară.

ART. 97

Cabinetele de expertiză medicală a capacității de muncă au obligația ca, în primele 5 zile ale fiecărei luni, să comunice compartimentului de specialitate pensionarii încadrați în grad de invaliditate neprezențați la revizuirea medicală periodică în cursul lunii precedente, în vederea suspendării plății pensiei potrivit legii.

ART. 98

(1) Nu mai sunt supuși revizuirii medicale pensionarii încadrați în grad de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit vârstele standard de pensionare prevăzute de lege;
- c) au vârstele mai mici cu până la 5 ani față de vârstele standard de pensionare și au realizat stagiile complete de cotizare, potrivit legii.

(2) În cazul persoanelor fără potențial recuperator, a căror dinamică a invalidității este staționară și pentru care revizuirile medicale nu mai aduc elemente noi în pronosticul de recuperare, constatarea situațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) se face numai cu avizul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, denumit în continuare INEMRCM, sau al comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații, după caz.

(3) În vederea aplicării alin. (1) lit. b), compartimentul stabilirii prestației comunică lunar cabinetului de expertiză medicală a capacității de muncă pensionarii încadrați în grad de invaliditate care au împlinit vârsta standard de pensionare sau, după caz, condițiile prevăzute de lege pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă.

(4) Stabilirea încadrării în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c) se face prin decizie medicală asupra capacității de muncă.

ART. 99

În aplicarea art. 80 din lege, INEMRCM emite, după caz, rapoarte de expertiză medicală a capacității de muncă, avize de specialitate și decizii medicale asupra capacității de muncă.

ART. 100

În cazul deciziilor comisiilor de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, avizate negativ de către comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații, persoana este chemată pentru reexpertizare la nivelul acestor comisii.

C. Contestarea deciziei medicale asupra capacității de muncă

ART. 101

(1) Decizia medicală asupra capacității de muncă poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la comisiile medicale de contestații/comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații.

(2) Contestația se înregistrează la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă, care a emis decizia medicală asupra capacității de muncă ce face obiectul contestației, sau, după caz, la comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională.

(3) Contestația, împreună cu dosarul medical al titularului, se înaintează comisiei medicale de contestații competente, respectiv comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării.

ART. 102

Pot face obiectul contestației orice elemente relevante pentru stabilirea dreptului la pensie de invaliditate, înscrise în decizia medicală asupra capacității de muncă.

ART. 103

Decizia emisă în rezolvarea contestației înlocuiește decizia inițială și produce efecte de la data acesteia.

ART. 104

În soluționarea contestației se au în vedere aceleași proceduri și criterii medicale ca și în cazul expertizării asupra capacității de muncă.

ART. 105

(1) Deciziile comisiilor medicale de contestații pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

(2) Deciziile medicale asupra capacității de muncă, necontestate în termen, rămân definitive.

ART. 106

Deciziile rămase definitive pot fi revizuite de către medicii experți ai asigurărilor sociale care le-au emis, la sesizarea părții interesate sau a organelor de control ale CNPP.

CAPITOLUL V

Alte drepturi de asigurări sociale. Ajutorul de deces

ART. 107

În sistemul public de pensii se acordă ajutor de deces, în cazul decesului asiguratului, pensionarului sau al unui membru de familie care nu era asigurat ori pensionar la data decesului.

ART. 108

În cazul decesului asiguratului sau al pensionarului, ajutorul de deces se achită unei singure persoane, care dovedește cu documente că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi, după caz:

- a) soțul supraviețuitor;
- b) copilul;
- c) părintele;

- d) tutorele;
- e) curatorul;
- f) oricare altă persoană.

ART. 109

(1) Dovada că au fost suportate cheltuielile ocazionate de deces se face cu înscrisuri doveditoare în acest sens, inclusiv cu declarație pe propria răspundere a solicitantului ajutorului de deces.

(2) Prin excepție de la alin. (1), în cazul persoanelor prevăzute la [art. 108](#) lit. f), dovada că au fost suportate cheltuielile ocazionate de deces se face prin înscrisuri doveditoare în acest sens sau prin declarație pe propria răspundere autenticată.

ART. 110

În înțelesul legii, cu privire la acordarea ajutorului de deces, membrii de familie pot fi:

- a) soțul/soția;
- b) copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial ori cei încredințați spre creștere și educare familiei, în vârstă de până la 18 ani sau, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, precum și copiii incapabili de muncă, indiferent de vârstă, dacă și-au pierdut capacitatea de muncă înaintea vârstelor menționate;
- c) părinții și bunicii oricăruia dintre soți.

ART. 111

Dovada că membrul de familie nu era asigurat sau pensionar se face prin declarație pe propria răspundere a celui care solicită ajutorul de deces.

ART. 112

În situația în care membrul de familie decedat era un copil inapt pentru muncă, în vârstă de peste 18 ani, ajutorul de deces se acordă cu condiția prezentării unui act medical emis sau vizat de medicul expert al asigurărilor sociale, prin care se atestă cauza care l-a făcut inapt pentru muncă și data ivirii acesteia.

ART. 113

Ajutorul de deces se acordă, după caz, pe baza următoarelor documente:

- a) cerere pentru acordarea ajutorului de deces, potrivit modelului prevăzut în [anexa nr. 11](#);
- b) certificat de deces (original și copie);
- c) act de identitate al solicitantului (original și copie);
- d) acte de stare civilă ale solicitantului, din care să rezulte gradul de rudenie cu decedatul, sau, după caz, actul care atestă calitatea de tutore, curator, mandatar (original și copie);
- e) dovada că solicitantul a suportat cheltuielile ocazionate de deces (original și copie);
- f) act medical emis sau vizat de medicul expert al asigurărilor sociale, prin care se atestă boala care l-a făcut inapt și data ivirii acesteia, în cazul copilului inapt în vârstă de peste 18 ani (original);
- g) adeverință care să certifice că, la data decesului, membrul de familie cu vârsta cuprinsă între 18 și 26 de ani urma o formă de învățământ organizată potrivit legii (original).

ART. 114

(1) Cererea pentru acordarea ajutorului de deces se depune la plătitorii acestui drept de asigurări sociale, prevăzuți la [art. 129](#) din lege.

(2) Ajutorul de deces se achită în termen de 24 de ore de la solicitare de un singur plătitor și nu se decontează din bugetul asigurărilor sociale de stat decât la nivelul ajutorului de deces prevăzut la [art. 125](#) alin. (3), respectiv [art. 126](#) alin. (3) din lege.

ART. 115

În cazul decesului persoanei în timpul concediului pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 1 an, 2 ani, respectiv în cazul copilului cu handicap până la 3 ani, ajutorul de deces se plătește de către angajator dacă, anterior intrării în concediu, persoana în cauză era asigurată obligatoriu potrivit prevederilor [art. 6](#) alin. (1) pct. I, II sau V din lege și raportul de muncă a fost suspendat.

ART. 116

În aplicarea prevederilor [art. 128](#) din lege, persoana interesată depune la casa teritorială/sectorială de pensii acte doveditoare care atestă încetarea sau, după caz, suspendarea activității angajatorului, eliberate de organele abilitate, potrivit legii.

ART. 117

(1) În cazul în care sumele cu titlu de contribuție de asigurări sociale datorate lunar bugetului de asigurări sociale de stat sunt mai mici decât sumele cu titlu de ajutor de deces, pe care, potrivit legii, angajatorii le achită direct asiguraților, plătitorii depun la casele teritoriale de pensii sau la casele de pensii sectoriale, după caz, cerere pentru recuperarea din bugetul asigurărilor sociale de stat a diferenței respective, împreună cu documentația justificativă.

(2) Casele teritoriale de pensii sau casele de pensii sectoriale, după caz, pe raza cărora se află sediul plătitorului, verifică documentația și dispun plata sumelor datorate din bugetul asigurărilor sociale de stat.

ART. 118

După efectuarea plății ajutorului de deces, plătitorul are obligația de a înscrie pe versoul certificatului de deces original, în baza căruia se solicită ajutorul de deces, mențiunea "ACHITAT", data, semnătura și ștampila.

ART. 119

În cazul în care plătitorul este casa teritorială de pensii, sumele încasate necuvenit cu titlu de ajutor de deces se recuperează, potrivit legii, pe baza deciziei emise de către aceasta, ce constituie titlu executoriu.

ART. 120

În cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. IV și alin. (2) din lege, ajutorul de deces se acordă numai în situația în care contribuția de asigurări sociale datorată și eventualele accesorii sunt achitate până la data decesului.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii

ART. 121

(1) Prin timp util la pensie realizat de agricultori, prevăzut la [art. 17](#) alin. (3) din lege, se înțelege perioada în care foștii membri cooperatori au realizat un volum de muncă în fostele unități agricole, potrivit prevederilor [Legii nr. 4/1977](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale membrilor cooperativelor agricole de producție, calculat potrivit metodologiei utilizate la aplicarea [Legii nr. 80/1992](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată, cu modificările ulterioare.

(2) Timpul util la pensie realizat de agricultori se calculează în ani și se determină prin raportarea volumului total de muncă, exprimat în numărul de norme realizate în întreaga perioadă în care asiguratul a lucrat în fosta unitate agricolă cooperatistă, la cel mai mic număr de norme planificat a se realiza anual, din perioada respectivă, stabilit de adunarea generală a cooperativelor. Frațiunile de an se neglijează.

(3) Timpul util la pensie, determinat potrivit prevederilor alin. (2), nu poate depăși numărul anilor calendaristici în care asiguratul a prestat muncă în fosta unitate agricolă cooperatistă.

(4) Timpul util la pensie se determină pe baza datelor, elementelor și informațiilor conținute în carnetul de pensii și asigurări sociale și/sau în actele doveditoare eliberate de primăria care deține arhiva fostelor unități agricole cooperatiste, întocmite cu respectarea prevederilor legale referitoare la valabilitatea actelor doveditoare.

ART. 122

În situația persoanelor asigurate potrivit [Legii nr. 5/1977](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale țăranilor cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, timpul util la pensie se determină pe baza carnetului de pensii și asigurări sociale și reprezintă numărul anilor calendaristici în care s-a achitat contribuția minimă lunară de 40 lei.

ART. 123

(1) Se asimilează stagiilor de cotizare în condiții speciale perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, în care asigurații au desfășurat activități dintre cele prevăzute în [anexa nr. 2](#) la lege, pe durata programului normal de lucru din fiecare lună, numai în locurile de muncă avizate în condiții speciale din cadrul unităților prevăzute în [anexa nr. 3](#) la lege, activități încadrate, potrivit legislației anterioare acestei date, în grupa I de muncă.

(2) Dovedirea acestor stagii de cotizare se face cu carnetul de muncă, completat potrivit prevederilor [Decretului nr. 92/1976](#) privind carnetul de muncă, și/sau cu adeverințe eliberate, potrivit legii, de angajatorul la care a lucrat persoana respectivă sau, după caz, de instituția care a preluat arhivele acestuia. Modelul adeverinței este prezentat în [anexa nr. 12](#).

(3) Prevederile alin. (1) se aplică și asiguraților care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au desfășurat activități dintre cele prevăzute în [anexa nr. 2](#) la lege;
- b) au desfășurat activități numai în locuri de muncă din cadrul unor unități care, în urma reorganizării, inclusiv prin preluarea parțială a patrimoniului, se regăsesc la una dintre unitățile prevăzute în [anexa nr. 3](#) la lege;
- c) anterior reorganizării, au încetat raporturile de muncă cu unitatea care a fost reorganizată.

(4) Dovedirea condițiilor prevăzute la alin. (3) se face cu carnetul de muncă, completat potrivit prevederilor [Decretului nr. 92/1976](#), și cu adeverințe eliberate, potrivit legii, de angajatorul la care a lucrat persoana respectivă sau, după caz, de instituția care a preluat arhivele acestuia. Modelul adeverinței este prevăzut în [anexa nr. 13](#).

(5) Adeverințele întocmite în conformitate cu prevederile [Ordinului](#) ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 572/2006 pentru aprobarea Normelor tehnice de aplicare a prevederilor [Legii nr. 226/2006](#) privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, până la intrarea în vigoare a legii, vor putea fi valorificate la stabilirea și recalcularea drepturilor de pensie dacă îndeplinesc condițiile de fond și formă prevăzute de acesta.

ART. 124

(1) În situația prezentării și a altor acte de vechime în muncă prevăzute de lege, pentru perioadele menționate la [art. 16](#) lit. a) din lege, acestea vor cuprinde obligatoriu cel puțin următoarele elemente:

- a) denumirea angajatorului;
- b) datele de identificare a persoanei;
- c) perioada în care s-a lucrat, cu indicarea datei de începere și de încetare a raportului de muncă;
- d) menționarea temeiului legal în baza căruia a avut loc încadrarea;
- e) funcția, meseria sau specialitatea exercitată;
- f) salariul tarifar de încadrare;
- g) denumirea sporurilor cu caracter permanent, procentul sau suma acordată;

h) perioada în care a primit sporul și temeiul în baza căruia s-a acordat.

(2) Actele vor avea număr și dată de înregistrare, ștampila unității emitente, precum și semnătura celui care angajează unitatea sau a persoanei delegate în acest sens de conducerea unității.

ART. 125

Angajatorii sau orice alți deținători de arhive sunt direct răspunzători, în condițiile legii, de legalitatea, exactitatea și corectitudinea datelor, elementelor și informațiilor pe care le înscriu, în baza documentelor deținute, în adeverințele pe care le eliberează în vederea stabilirii, recalculării sau revizuirii drepturilor de pensie.

ART. 126

(1) Adeverințele prin care se atestă faptul că în anumite perioade, anterioare datei de 1 aprilie 2001, persoanele și-au desfășurat activitatea în locuri de muncă încadrate în grupele I și/sau a II-a de muncă se întocmesc potrivit modelului prevăzut în [anexa nr. 14](#), numai pe baza documentelor, verificabile, aflate în evidențele angajatorilor sau ale deținătorilor legali de arhive.

(2) Angajatorii sau orice alți deținători legali de arhive sunt obligați să elibereze aceste adeverințe, în termen de 30 de zile de la data solicitării, fără a percepe taxe sau comisioane.

(3) Prin deținători legali de arhivă se înțelege creatorii și deținătorii de documente, în sensul [art. 4](#) din Legea Arhivelor Naționale nr. 16/1996, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Adeverințele nevalorificate la stabilirea și/sau recalcularea pensiilor, întocmite și eliberate anterior intrării în vigoare a [Ordinului](#) ministrului muncii, familiei și egalității de șanse nr. 590/2008 pentru aprobarea Procedurii privind modul de întocmire și eliberare a adeverințelor prin care se atestă activitatea desfășurată în locuri de muncă încadrate în grupele I și/sau a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, necesare stabilirii și/sau modificării drepturilor de pensie în conformitate cu prevederile [Legii nr. 19/2000](#) privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, prin care se atestă activitatea desfășurată în locuri de muncă încadrate în grupele I și/sau a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, se utilizează la stabilirea și/sau modificarea drepturilor de pensie dacă îndeplinesc condițiile legale de valabilitate, chiar dacă nu sunt conforme cu modelul prevăzut la alin. (1).

(5) Adeverințele întocmite în conformitate cu prevederile [Ordinului](#) ministrului muncii, familiei și egalității de șanse nr. 590/2008, până la intrarea în vigoare a legii, vor putea fi valorificate la stabilirea și/sau recalcularea drepturilor de pensie dacă îndeplinesc condițiile de fond și formă prevăzute de acesta.

(6) Pentru a putea fi valorificată, adeverința menționată la alin. (1) se completează în mod obligatoriu la toate rubricile prevăzute.

ART. 127

(1) Sporurile cu caracter permanent care se pot valorifica la stabilirea și/sau recalcularea drepturilor de pensie, potrivit prevederilor [art. 165](#) alin. (2) din lege, sunt cele prevăzute în [anexa nr. 15](#).

(2) Adeverința prin care se dovedesc aceste sporuri va cuprinde obligatoriu cel puțin următoarele elemente:

- a) denumirea angajatorului;
- b) datele de identificare a persoanei;
- c) perioada în care s-a desfășurat activitatea, cu indicarea datei de începere și de încetare a acesteia;
- d) funcția, meseria sau specialitatea exercitată;
- e) denumirea sporurilor, procentul sau suma acordată;
- f) perioada în care a primit sporul și temeiul în baza căruia s-a acordat.

(3) Adeverințele prevăzute la alin. (2) vor avea număr și dată de înregistrare, ștampila unității emitente, precum și semnătura celui care angajează unitatea sau a persoanei delegate în acest sens de conducerea unității.

(4) În ceea ce privește sporul pentru munca prestată în timpul nopții, adeverințele doveditoare ale acestuia vor fi eliberate cu respectarea modelului prevăzut în [anexa nr. 16](#).

(5) Pentru persoanele prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, pentru perioadele lucrate anterior datei de 1 ianuarie 2011, veniturile brute/nete, după caz, realizate lunar, ce se utilizează la calculul punctajului lunar, cuprind drepturile salariale și cele asimilate acestora, încasate de beneficiari potrivit legislației în vigoare la data acordării lor, respectiv:

a) retribuirea tarifară lunară/salariul de bază lunar/solda lunară/salariul de bază de încadrare lunar, inclusiv indexări, compensații, indemnizații de conducere/comandă, salarii/solde de merit și alte drepturi similare prevăzute de legislația în vigoare la acea dată;

b) sporurile și indemnizațiile acordate în sume fixe sau sub formă de procent din retribuirea tarifară lunară/salariul de bază lunar/solda lunară/salariul de bază de încadrare lunar ori din salariul funcției de bază/salariul funcției îndeplinite/solda de funcție/solda funcției de bază, potrivit legislației în vigoare la acea dată;

c) primele/premiile din cursul anului și cele anuale, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată;

d) sumele reprezentând compensarea concediului de odihnă neefectuat, potrivit legii;

e) sumele convenite ca reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată,

indiferent de forma de organizare sau denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia, după data de 1 ianuarie 2008;

f) venitul corespunzător funcției pe care a fost încadrat în țară personalul trimis în străinătate în misiune permanentă sau, după caz, pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, inclusiv pentru perioada efectuării concediului de odihnă/de misiuni în țară;

g) orice alte elemente salariale asimilate celor prevăzute la lit. a) - d), acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată.

(6) Nu sunt considerate venituri de natură salarială sau asimilate salariilor și nu se valorifică la calculul punctajului lunar, în cazul persoanelor prevăzute la [art. 6](#) alin. (1) pct. I lit. c) din lege, următoarele sume:

a) diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer;

b) participarea salariaților la profit, potrivit [Ordonanței Guvernului nr. 64/2001](#) privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 769/2001](#), cu modificările și completările ulterioare;

c) compensațiile lunare pentru chirie;

d) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament;

e) sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

f) indemnizațiile de instalare;

g) plățile compensatorii și ajutoarele la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie;

h) valoarea financiară a normelor de hrană;

i) contravaloarea transportului ocazionat de plecarea în concediul de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă;

j) alocația de stat pentru copii;

k) alte drepturi care, potrivit legislației în vigoare la data acordării, nu reprezentau drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor.

ART. 128

(1) Asigurații prevăzuți la [art. 168](#) alin. (2) din lege, care au contribuit cu 4% la Fondul pentru pensia suplimentară, vor prezenta adeverințe emise potrivit prevederilor [art. 127](#).

(2) Pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001 în care o persoană a acumulat două funcții, la stabilirea punctajelor anuale se utilizează salariile brute sau nete, după caz, inclusiv sporurile cu caracter permanent, corespunzătoare funcției de bază.

ART. 129

(1) Pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001 în care o persoană a fost asigurată simultan atât în sistemul de asigurări sociale de stat, cât și în alte sisteme de asigurări sociale, integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat, la stabilirea punctajului se utilizează salariile brute sau nete, după caz, inclusiv sporurile cu caracter permanent, în conformitate cu modul de înregistrare a acestora în carnetul de muncă.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în situațiile în care o persoană a fost asigurată simultan la sistemul de asigurări sociale pentru agricultori, sistemul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale și la sistemul de asigurări sociale de stat, la stabilirea punctajului se cumulează veniturile asigurate din perioadele respective.

ART. 130

Pentru perioada 1 aprilie 2001 - 1 august 2007, punctajelor anuale aferente persoanelor care au avut calitatea de cadru militar în activitate, polițist sau funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor nu li se aplică plafonarea prevăzută de legislația privind pensiile din sistemul public în vigoare în perioada respectivă.

ART. 131

(1) În cazul persoanelor care au urmat cursurile de zi ale unor instituții de învățământ superior, dovada absolvirii cursurilor de zi și a duratei normale a studiilor se face cu diploma însoțită de foaia matricolă sau adeverință din care să rezulte forma de învățământ, durata normală și perioada studiilor.

(2) În cazul persoanelor care au urmat cursurile de zi ale unor instituții de învățământ superior în străinătate, documentele doveditoare se prezintă traduse și legalizate.

(3) În situația persoanelor care pot dovedi, prin acte, imposibilitatea obținerii documentelor care atestă forma de învățământ și durata studiilor, valorificarea perioadelor respective se face în baza declarației pe propria răspundere.

(4) În cazul persoanelor înscrise la pensie anterior datei de 1 aprilie 2001, ale căror drepturi de pensie au fost recalculate în baza [Legii nr. 276/2004](#) pentru completarea [art. 169](#) din [Legea nr. 19/2000](#) privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, prin valorificarea perioadei în care au urmat cursuri de zi ale unor instituții de învățământ superior, pentru dovedirea duratei normale a studiilor și a formei de învățământ rămân valabile declarațiile date pe propria răspundere.

ART. 132

(1) În situația schimbării gradului de invaliditate după intrarea în vigoare a legii, pentru o pensie stabilită pe baza legislației anterioare, pensia aferentă noului grad de invaliditate se stabilește potrivit prevederilor legii, considerându-se îndeplinite condițiile referitoare la stagiul de cotizare necesar, existente la data înscrierii la pensie.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), stagiul potențial se stabilește potrivit prevederilor legii, iar eventualele stagii de cotizare, precum și stagiile asimilate prevăzute la [art. 49](#) alin. (1) lit. a) din lege, realizate după pensionare și neluate în calcul la ultima schimbare de grad, nu se valorifică.

ART. 133

Transformarea pensiilor anticipate și anticipate parțiale, stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, în pensii pentru limită de vârstă se face la împlinirea vârstelor standard de pensionare prevăzute în [anexa nr. 5](#) la lege sau, după caz, a vârstelor standard reduse potrivit legislației în vigoare, iar calculul drepturilor de pensie pentru limită de vârstă se face în condițiile legii.

ART. 134

(1) Pensia poate fi recalculată, la cerere, prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare nevalorificate la stabilirea acesteia.

(2) Pensia pentru limită de vârstă poate fi recalculată, la cerere, prin adăugarea stagiilor de cotizare realizate după data înscrierii la pensie.

(3) La recalcularea pensiilor pentru limită de vârstă, stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, se utilizează stagiul complet de cotizare avut în vedere la stabilirea pensiei.

(4) La recalcularea pensiilor anticipate și anticipate parțiale în condițiile alin. (1), stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, se calculează punctajul mediu anual aferent stagiului/veniturilor adăugate potrivit legii și se menține procentul de diminuare, luat în calcul la stabilirea pensiei anticipate parțiale.

(5) La recalcularea pensiilor de invaliditate în condițiile alin. (1), stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, se calculează punctajul mediu anual aferent stagiului/veniturilor adăugate potrivit legii, iar punctajul aferent stagiului potențial se determină cu respectarea condițiilor și modalității de calcul de la ultima decizie de stabilire/modificare a drepturilor de pensie.

(6) Pensia poate fi recalculată, la cerere, în cazul depunerii unor declarații rectificative, de natură a modifica veniturile și/sau stagiile de cotizare valorificate inițial la stabilirea acesteia.

(7) Drepturile recalculate potrivit alin. (1) - (6) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.

ART. 135

Persoanele care beneficiază de pensie anticipată parțială stabilită potrivit legislației anterioare și care îndeplinesc condițiile prevăzute la [art. 62](#) din lege pot cere transformarea pensiei anticipate parțiale în pensie anticipată, stabilită potrivit legii, noile drepturi acordându-se începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

ART. 136

(1) În situația beneficiarilor de pensie de invaliditate, pensie anticipată și pensie anticipată parțială, care anterior intrării în vigoare a legii au îndeplinit condițiile legale pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă și care nu au solicitat trecerea la această categorie de pensie, trecerea se face din oficiu începând cu data de 1 ianuarie 2011, potrivit legislației în vigoare la data îndeplinirii condițiilor de acordare a pensiei pentru limită de vârstă.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică persoanelor pentru care îndeplinirea condițiilor de acordare a pensiei pentru limită de vârstă era stabilită în funcție de data cererii.

ART. 137

(1) Cererile înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a legii se soluționează cu respectarea prevederilor legale în vigoare la data deschiderii drepturilor de pensie.

(2) În situația cererilor înregistrate înainte de intrarea în vigoare a legii, prin care se solicită pensii de urmaș, stabilite din pensii în plată ai căror titulari au decedat în luna decembrie 2010, drepturile de pensie de urmaș se stabilesc potrivit legislației anterioare și se plătesc începând cu data de 1 ianuarie 2011.

ART. 138

(1) În situația cererilor înregistrate în luna ianuarie 2011, cu respectarea termenelor prevăzute la [art. 104](#) alin. (3) lit. b) - d) din lege, prin care se solicită pensii de urmaș ai căror titulari au decedat în luna decembrie 2010, drepturile de pensie de urmaș se stabilesc potrivit noii legislații, începând cu data de 1 ianuarie 2011.

(2) În situația cererilor înregistrate în luna ianuarie 2011, cu respectarea termenului prevăzut la [art. 104](#) alin. (3) lit. a) din lege, prin care se solicită pensii de invaliditate, încetarea plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă sau, după caz, încetarea calității de asigurat având loc în luna decembrie 2010, drepturile de pensie se stabilesc potrivit noii legislații, începând cu data de 1 ianuarie 2011.

(3) În situația cererilor prevăzute la alin. (1) și (2), înregistrate cu depășirea termenelor prevăzute la [art. 104](#) alin. (3) din lege, drepturile de pensie de urmaș sau, după caz, de invaliditate se stabilesc potrivit noii legislații, începând cu data înregistrării cererilor.

ART. 139

În situația persoanelor care, anterior intrării în vigoare a legii, au avut îndeplinite condițiile pentru a se asigura în sistemul public de pensii pe bază de declarație de asigurare, dar nu au făcut-o, declarația individuală de asigurare prevăzută de lege se depune la casa teritorială de pensii, cu respectarea prevederilor în vigoare pe tot parcursul derulării asigurării obligatorii.

ART. 140

Formularele de decizii utilizate în activitatea de acordare a prestațiilor vor fi aprobate prin ordin al președintelui CNPP.

CAPITOLUL VII
Dispoziții finale

ART. 141

(1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se recuperează, pe baza deciziei emise de casa teritorială/sectorială de pensii, ce constituie titlu executoriu, cu respectarea termenului general de prescripție de 3 ani.

(2) Termenul general de prescripție curge potrivit dreptului comun de la data constatării prejudiciului creat prin plăți necuvenite, respectiv de la data emiterii deciziei prevăzute la alin. (1).

(3) Debitul reprezentând prejudiciul creat din plăți necuvenite se constituie pentru luni întregi, începând cu luna în care s-a făcut constatarea.

(4) Debitele reprezentând prestații de asigurări sociale, mai mici de 10 lei, se stabilesc pe baza deciziei emise de casa teritorială/sectorială de pensii, nu se înregistrează în evidența debitorilor și nu se mai urmăresc în vederea recuperării.

ART. 142

Casele teritoriale/sectoriale de pensii calculează, rețin și virează, în cadrul competențelor legale, contribuția de asigurări de sănătate, impozitul pe veniturile din pensii și orice alte obligații către alte fonduri, stabilite de legislația în vigoare la data efectuării plății.

ART. 143

(1) În situația persoanelor care solicită pensie de invaliditate și care au realizat stagii de cotizare atât în sistemul public de pensii, cât și în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia, stagiul potențial se acordă de către ultimul sistem în care persoana a fost asigurată.

(2) În situația persoanelor care la data pensionării de invaliditate sunt asigurate simultan în două sau mai multe sisteme de asigurări sociale, stagiul potențial se acordă de către sistemul în care a realizat cel mai mare stagiul de cotizare.

(3) În situația pensionarilor de invaliditate gradul I, indemnizația pentru însoțitor se acordă cu respectarea regulilor prevăzute la alin. (1) și (2).

ART. 144

Documentele utilizate în activitatea de expertiză și revizuire medicală a capacității de muncă se aprobă prin ordin al președintelui CNPP.

ART. 145

Ministrul apărării naționale, ministrul administrației și internelor, precum și directorul Serviciului Român de Informații pot emite, în condițiile legii, ordine și/sau instrucțiuni privind modalitățile tehnice de întocmire și transmitere a documentelor și datelor necesare stabilirii drepturilor de pensie.

ART. 146

Anexele nr. 1 - 16 fac parte integrantă din prezentele norme.

ANEXA 1

la norme

Nr. .... / .....

NOTĂ

privind locurile de muncă încadrate în condiții speciale potrivit Avizului
pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale

nr. .... / .....

A. Datele de identificare a unității inițiale căreia i s-a emis avizul
pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale: denumirea unității
....., cu sediul în localitatea .....,
str. .... nr. ...., județul .....,
cod unic de înregistrare/cod fiscal ....., nr. de înregistrare
la registrul comerțului .....

B. Datele de identificare a unității care a preluat locurile de muncă
specificate în avizul pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții
speciale: denumirea unității ....., cu sediul în
localitatea ....., str. ....
nr. ...., județul ....., cod unic de înregistrare/cod fiscal
....., nr. de înregistrare la registrul comerțului .....

Locurile de muncă au fost preluate total/parțial conform listei anexate.

Conducătorul unității,

.....
(numele, prenumele, semnătura și ștampila)

ANEXA 2

la norme

Date de identificare a unității
.....
.....
Nr. .... / .....

LISTA

asiguraților care au desfășurat activități pe durata programului normal de lucru din luna respectivă la locurile de muncă specificate în Avizul nr. .... / ....., emis de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

Nr. crt.	Numele și prenumele	Codul numeric personal	Locul de muncă (atelier/secție/ compartiment)	Perioada (de la ..... până la .....)	Observații

Sub sancțiunile prevăzute de Codul penal, declarăm conformitatea înscrisurilor din prezenta listă.

Conducătorul unității,
.....
(numele, prenumele, semnătura și ștampila)

ANEXA 3
la norme

Date de identificare a unității
.....
.....
Nr. .... / .....

ADEVERINȚĂ

Se adeverește prin prezenta că domnul/doamna ....., născut/născută la data de ..... în localitatea ....., județul ....., având codul numeric personal ....., a fost cadru militar/polițist/funcționar public cu statut special în sistemul administrației penitenciare la ....., în perioada .....

Pe perioada ..... se încadrează în condiții de muncă ....., în baza ....., activitate care se regăsește în anexa nr. .... la Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate, cu modificările ulterioare, și în Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, speciale și alte condiții, specifice pentru polițiști, cu modificările ulterioare.

Menționăm că prezenta adeverință s-a eliberat în baza documentelor, verificabile, aflate în arhiva unității, cunoscându-se atât prevederile Codului penal referitoare la falsul în înscrisuri oficiale, cât și prevederile legislației de reglementare a pensiilor din sistemul public, potrivit cărora angajatorul poartă întreaga răspundere pentru valabilitatea și corectitudinea actelor doveditoare utilizate la stabilirea drepturilor de pensie.

Conducătorul unității,
.....
(semnătura și ștampila)

ANEXA 4
la norme

LISTA

unităților administrativ-teritoriale cuprinse în zona de 8 km în jurul localității Baia Mare și a localităților componente

Unitatea administrativ-teritorială	Denumirea localității	SIRUTA	Județul
BAIA MARE	BAIA MARE	106327	MARAMUREȘ
	BLIDARI	106336	MARAMUREȘ
	FIRIȚA	106345	MARAMUREȘ
	VALEA NEAGRĂ	106354	MARAMUREȘ
GROȘI	GROȘI	106372	MARAMUREȘ
	OCOLIȘ	106381	MARAMUREȘ
	SATU NOU DE JOS	106390	MARAMUREȘ

RECEA	RECEA	106416	MARAMUREȘ
	BOZĂNTA MICĂ	106425	MARAMUREȘ
	LĂPUȘEL	106434	MARAMUREȘ
	MOCIRA	106443	MARAMUREȘ
	SĂSAR	106452	MARAMUREȘ
TĂUȚII-MĂGHERĂUȘ	TĂUȚII-MĂGHERĂUȘ	106470	MARAMUREȘ
	BĂIȚA	106489	MARAMUREȘ
	BOZĂNTA MARE	106498	MARAMUREȘ
	BUȘAG	106504	MARAMUREȘ
	MERIȘOR	106513	MARAMUREȘ
	NISTRU	106522	MARAMUREȘ
	ULMOASA	106531	MARAMUREȘ
BAIA SPRIE	BAIA SPRIE	106693	MARAMUREȘ
	CHIUZBAIA	106700	MARAMUREȘ
	TĂUȚII DE SUS	106719	MARAMUREȘ
	SATU NOU DE SUS	106728	MARAMUREȘ
ARDUSAT	ARDUSAT	107010	MARAMUREȘ
	ARIEȘU DE CÂMP	107029	MARAMUREȘ
	COLȚIREA	107038	MARAMUREȘ
CICĂRLĂU	CICĂRLĂU	107671	MARAMUREȘ
	BÂRGĂU	107680	MARAMUREȘ
COPALNIC-MĂNĂȘTUR	CĂRPINIȘ	107760	MARAMUREȘ
DESEȘTI	MARA	108008	MARAMUREȘ
DUMBRĂVIȚA	DUMBRĂVIȚA	108044	MARAMUREȘ
	CĂRBUNARI	108053	MARAMUREȘ
	CHECHIȘ	108062	MARAMUREȘ
	RUS	108071	MARAMUREȘ
	ȘINDREȘTI	108080	MARAMUREȘ
	UNGURAȘ	108099	MARAMUREȘ
REMETEA CHIOARULUI	POSTA	108534	MARAMUREȘ
SATULUNG	ARIEȘU DE PĂDURE	108730	MARAMUREȘ
	FINTEUȘU MIC	108758	MARAMUREȘ
	HIDEAGA	108767	MARAMUREȘ
SĂCĂLĂȘENI	SĂCĂLĂȘENI	108801	MARAMUREȘ
	CORUIA	108847	MARAMUREȘ
	CULCEA	108856	MARAMUREȘ
COLTĂU	COLTĂU	108838	MARAMUREȘ
	CĂTĂLINA	108810	MARAMUREȘ
ȘIȘEȘTI	ȘIȘEȘTI	109103	MARAMUREȘ
	BONTĂIENI	109112	MARAMUREȘ
	DĂNEȘTI	109130	MARAMUREȘ

LISTA

unităților administrativ-teritoriale cuprinse în zona de 8 km în jurul localității Copșa Mică și a localităților componente

Unitatea administrativ-teritorială	Denumirea localității	SIRUTA	Județul
MEDIAȘ	MEDIAȘ	143628	SIBIU
	IGHIȘU NOU	143637	SIBIU
TÂRNAVA	TÂRNAVA	143655	SIBIU
	COLONIA TÂRNAVA	143664	SIBIU
COPȘA MICĂ	COPȘA MICĂ	143780	SIBIU
AXENTE SEVER	AXENTE SEVER	144125	SIBIU
	AGÂRBICIU	144134	SIBIU
	ȘOALA	144143	SIBIU
BAZNA	BAZNA	144161	SIBIU
	BOIAN	144170	SIBIU
BLĂJEL	BLĂJEL	144312	SIBIU
BRATEIU	BUZD	144367	SIBIU
MICĂSASA	MICĂSASA	145006	SIBIU
	CHESLER	145015	SIBIU
	VĂLENI	145033	SIBIU
MOȘNA	MOȘNA	145113	SIBIU
ȘEICA MICĂ	ȘEICA MICĂ	145747	SIBIU
VALEA VIILOR	VALEA VIILOR	145970	SIBIU
	MOTIȘ	145989	SIBIU
CETATEA DE BALTĂ	CRĂCIUNELU DE SUS	3976	ALBA
	TĂTĂRLAUA	3994	ALBA
VALEA LUNGĂ	FĂGET	8372	ALBA
	TĂUNI	8416	ALBA

LISTA

unităților administrativ-teritoriale cuprinse în zona de 8 km în jurul localității Zlatna și a localităților componente

Unitatea administrativ-teritorială	Denumirea localității	SIRUTA	Județul
ABRUD	ABRUD	1160	ALBA
	ABRUD-SAT	1179	ALBA
	GURA CORNEI	1188	ALBA
ZLATNA	SOHARU	1197	ALBA
	ZLATNA	1945	ALBA
	BOTEȘTI	1954	ALBA
	BUDENI	1963	ALBA
	DEALU ROATEI	1972	ALBA
	DOBROT	1981	ALBA
	DUMBRAVA	1990	ALBA
	FENEȘ	2005	ALBA
	GALAȚI	2014	ALBA
	IZVORU AMPOIULUI	2023	ALBA
	PĂTRÂNGENI	2032	ALBA
	PIRITA	2041	ALBA
	PĂRĂU GRUIULUI	2050	ALBA
	PODU LUI PAUL	2069	ALBA
	RUNC	2078	ALBA
	RUȘI	2087	ALBA
	SUSENI	2096	ALBA
	TRÂMPOIELE	2103	ALBA
	VALEA MICĂ	2112	ALBA
	VĂLTORI	2121	ALBA
ALMAȘU MARE	ALMAȘU MARE	2318	ALBA
	ALMAȘU DE MIJLOC	2327	ALBA
	BRĂDET	2336	ALBA
	CHEILE CIBULUI	2345	ALBA
	CIB	2354	ALBA
	GLOD	2363	ALBA
	NĂDĂȘTIA	2372	ALBA
	BLANDIANA	3404	ALBA
	ACMARIU	3413	ALBA
	IBRU	3422	ALBA
BUCIUM	POIENI	3431	ALBA
	RĂCĂTĂU	3440	ALBA
	BUCIUM	3468	ALBA
	ANGHELEȘTI	3477	ALBA
	BISERICANI	3486	ALBA
	BUCIUM-SAT	3495	ALBA
	CERBU	3501	ALBA
	CIUCULEȘTI	3510	ALBA
	COLEȘENI	3529	ALBA
	DOGĂREȘTI	3538	ALBA
	FEREȘTI	3547	ALBA
	FLOREȘTI	3556	ALBA
	GURA IZBITEI	3565	ALBA
	HELEȘTI	3574	ALBA
	IZBICIOARA	3583	ALBA
	IZBITA	3592	ALBA
	JURCUIEȘTI	3609	ALBA
	LUPULEȘTI	3618	ALBA
	MĂGURA	3627	ALBA
	MUNTARI	3636	ALBA
POIENI	3663	ALBA	
STÂLNIȘOARA	3672	ALBA	
VALEA ABRUZEL	3681	ALBA	
VALEA ALBĂ	3690	ALBA	
VALEA CERBULUI	3707	ALBA	
VALEA NEGRILESII	3716	ALBA	
VALEA POIENII	3725	ALBA	
VALEA ȘESII	3734	ALBA	
VĂLENI	3743	ALBA	
VÂLCEA	3752	ALBA	
CERU-BĂCĂINȚI	CERU-BĂCĂINȚI	3850	ALBA
	BOLOVĂNEȘTI	3869	ALBA
	BULBUC	3878	ALBA
	CUCUTA	3887	ALBA
	CURPENI	3896	ALBA

	DUMBRĂVIȚA	3903	ALBA
	FÂNTÂNELE	3912	ALBA
	GROȘI	3921	ALBA
	VALEA MARE	3930	ALBA
	VIEZURI	3949	ALBA
CIURULEASA	CIURULEASA	4017	ALBA
	BIDIGEȘTI	4026	ALBA
	BOGLEȘTI	4044	ALBA
	BUNINGINEA	4053	ALBA
	GHEDELEȘTI	4062	ALBA
	MĂTIȘEȘTI	4071	ALBA
	MORĂREȘTI	4080	ALBA
	VULCAN	4099	ALBA
ÎNTREGALDE	GHIONCANI	5014	ALBA
	IVĂNIȘ	5032	ALBA
	NECRILEȘTI	5069	ALBA
	SFÂRCEA	5087	ALBA
LUPȘA	VINȚA	5568	ALBA
METEȘ	METEȘ	5586	ALBA
	ISCA	5602	ALBA
	LUNCA AMPOIȚEI	5611	ALBA
	LUNCA METEȘULUI	5620	ALBA
	POIANA AMPOIULUI	5648	ALBA
	POIANA URSULUI	5657	ALBA
	PRESACA AMPOIULUI	5666	ALBA
	REMETEA	5675	ALBA
	VĂLENI	5693	ALBA
MOGOȘ	MOGOȘ	5835	ALBA
	BĂRBEȘTI	5844	ALBA
	BĂRLEȘTI	5853	ALBA
	CRISTEȘTI	5924	ALBA
	MĂMĂLIGANI	5933	ALBA
	NEGREȘTI	5942	ALBA
	POIENILE-MOGOȘ	5960	ALBA
	VALEA BÂRLUȚEȘTI	5988	ALBA
	VALEA BARNII	5997	ALBA
	VALEA COCEȘTI	6002	ALBA
	VALEA MLACII	6020	ALBA
	VALEA ȚUPILOR	6039	ALBA
ROȘIA MONTANĂ	BĂLMOȘEȘTI	6789	ALBA
	BUNTA	6805	ALBA
	CORNA	6832	ALBA
	DĂROAIA	6850	ALBA
VINȚU DE JOS	DEALU FERULUI	8871	ALBA
	GURA CUȚULUI	8880	ALBA
	HAȚEGANA	8899	ALBA
	MĂȚACINA	8924	ALBA
	VALEA VINȚULUI	8997	ALBA
BALȘA	ALMAȘU MIC DE MUNTE	87861	HUNEDOARA
	ARDEU	87870	HUNEDOARA
	OPRIȘEȘTI	87914	HUNEDOARA
	POIANA	87923	HUNEDOARA
	POIENIȚA	87932	HUNEDOARA
	TECHEREU	87969	HUNEDOARA
BUCEȘ	BUCEȘ-VULCAN	88804	HUNEDOARA
	DUPĂPIATRĂ	88813	HUNEDOARA
	GROHOȚELE	88822	HUNEDOARA
	STĂNILJA	88840	HUNEDOARA
	TARNIȚA	88859	HUNEDOARA
GEOAGIU	BĂCĂIA	89598	HUNEDOARA
	BOZEȘ	89605	HUNEDOARA
	HOMOROD	89641	HUNEDOARA
	MERMEZEU-VĂLENI	89650	HUNEDOARA
	VĂLENI	89678	HUNEDOARA

ANEXA 5
la norme

Consiliul Local al .....
Judetul .....
Serviciul public comunitar local
de evidență a persoanelor
Nr. .... din .....

ADEVERINȚĂ

Adeverim prin prezenta că, potrivit datelor din Registrul național de evidență a persoanelor, domnul/doamna ....., numele avut anterior ....., fiul/fiica lui ..... și al/a ....., născut(ă) la data de ..... în localitatea ....., județul ....., codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul ....., a avut domiciliul/domiciliile/reședința după cum urmează:

a) de la ..... până la ....., în orașul/comuna ....., satul ....., județul .....

b) de la ..... până la ....., în orașul/comuna ....., satul ....., județul .....

c) de la ..... până la ....., în orașul/comuna ....., satul ....., județul .....

S-a eliberat prezenta adeverință, ca urmare a cererii nr. .... din ....., în vederea înscrierii la pensie, potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (5) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Șef serviciu,
.....

Întocmit,
.....

ANEXA 6
la norme

Nr. .... din .....

CERERE

privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă/pensiei anticipate/pensiei anticipate parțiale

Către Casa Teritorială/Sectorială de Pensii .....

Subsemnatul (a) ....., având codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul ....., posesor/posesoare al(a) actului de identitate seria nr. ...., eliberat de ..... la data de ....., născut(ă) la data de ..... în localitatea/județul ....., fiul (fiica) lui ..... și al(a) ....., solicit înscrierea la pensie pentru limită de vârstă/pensie anticipată/pensie anticipată parțială.

În acest scop depun următoarele:

- carnet de muncă seria ..... nr. ...., în original și copie;
- carnet de asigurări sociale seria ..... nr. ...., în original și copie;
- livret militar seria ..... nr. ...., în copie;
- buletin/carte de identitate seria ..... nr. ...., în copie;
- certificat de naștere și/sau certificate de căsătorie seria ..... nr. ...., în copie;
- diploma de studii și foaia matricolă, în copii, sau adeverință de certificare a perioadelor de studii învățământ superior nr. .... din .....
- adeverință privind sporurile la salariu .....
- adeverință privind grupa superioară/condiții de muncă .....
- alte acte pentru dovedirea perioadelor de activitate și a veniturilor realizate .....

Declar pe propria răspundere, sub sancțiunile prevăzute de Codul penal pentru declarații false, că:

- sunt/nu sunt asigurat(ă);
- primesc/nu primesc o altă pensie sau ajutor social - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc pensie din alt sistem de pensii integrat sistemului public de pensii - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc pensie din alt sistem de pensii neintegrat sistemului public de pensii - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc indemnizație - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc indemnizație de șomaj;
- primesc/nu primesc indemnizație acordată persoanelor cu handicap.

Mă oblig a anunța, în termen de 15 zile, casei teritoriale/sectoriale de pensii orice schimbare ce va surveni în cele declarate mai sus.

În cazul în care nu îmi voi respecta declarația asumată prin prezenta cerere, mă oblig să restituiesc integral sumele încasate nelegal, suportând rigorile legii.

Am completat și am citit cu atenție conținutul declarației de mai sus, după care am semnat.

Data .....

Semnătura
.....

ANEXA 7
la norme

Nr. .... din .....

CERERE
pentru acordarea pensiei de invaliditate

Către Casa Teritorială/Sectorială de Pensii .....

Subsemnatul(a) ....., având codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul ....., posesor/posezoare al(a) actului de identitate seria .... nr. ...., eliberat de ..... la data de ....., născut(ă) la data de ..... în localitatea/județul ....., fiul (fiica) lui ..... și al(a) ....., solicit înscrierea la pensie de invaliditate.

În acest scop depun următoarele acte:

- carnet de muncă seria ..... nr. ...., în original și copie;
- carnet de asigurări sociale seria ..... nr. ...., în original și copie;
- livret militar seria ..... nr. ...., în copie;
- buletin/carte de identitate seria ..... nr. ...., în copie;
- certificat de naștere și/sau certificate de căsătorie seria ..... nr. ...., în copie;
- diploma de studii și foaia matricolă, în copii, sau adeverința de certificare a perioadelor de studii învățământ superior nr. .... din .....
- adeverință privind sporurile la salariu .....
- adeverință privind grupa superioară/condiții de muncă .....
- alte acte pentru dovedirea perioadelor de activitate și a veniturilor realizate .....
- adeverință din care să reiasă data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă sau, după caz, data încetării calității de asigurat .....
- decizia medicală asupra capacității de muncă;
- FIAM/BP2 pentru accident de muncă/boală profesională nr. .... din ....., în copie.

Declar pe proprie răspundere, sub sancțiunile prevăzute de Codul penal pentru declarații false, că:

- sunt/nu sunt asigurat(ă);
- primesc/nu primesc o altă pensie sau ajutor social - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc pensie din alt sistem de pensii integrat sistemului public de pensii - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc pensie din alt sistem de pensii neintegrat sistemului public de pensii - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc indemnizație - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc indemnizație de șomaj;
- primesc/nu primesc indemnizație acordată persoanelor cu handicap.

Mă oblig a anunța, în termen de 15 zile, casei teritoriale/sectoriale de pensii orice schimbare ce va surveni în cele declarate mai sus.

În cazul în care nu îmi voi respecta declarația asumată prin prezenta cerere, mă oblig să restituiesc integral sumele încasate nelegal, suportând rigorile legii.

Am completat și am citit cu atenție conținutul declarației de mai sus, după care am semnat.

Data .....

Semnătura

.....

ANEXA 8
la norme

Nr. .... din .....

CERERE
pentru acordarea pensiei de urmaș

Către Casa Teritorială/Sectorială de Pensii .....

Subsemnatul(a) ....., în calitate de soț supraviețuitor/fiu/fiică/tutore/curator, având codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul ....., posesor (posezoare) al(a) actului de identitate seria .... nr. ...., eliberat(ă) de ..... la data de ....., născut(ă) la data de ..... în localitatea/județul ....., fiul (fiica) lui

..... și al(a) ....., solicit înscrierea la pensie de urmaș după susținătorul ....., decedat(ă) la data de ....., în calitate de asigurat/pensionar, având codul numeric personal ...../dosar pensie nr. ...., pentru titularii (numele și calitatea):

1. ....;
2. ....;
3. ....;
4. ....;
5. ....

În acest scop depun următoarele acte:

- carnet de muncă seria ..... nr. ...., în original și copie;
- carnet de asigurări sociale seria ..... nr. ...., în original și copie;
- livret militar seria ..... nr. ...., în copie;
- diploma de studii și foaia matricolă, în copii, sau adeverința de certificare a perioadelor de studii învățământ superior nr. .... din .....
- adeverința privind sporurile la salariu .....
- adeverința privind grupa superioară/condiții de muncă .....
- act doveditor din care să reiasă cauza decesului;
- FIAM, pentru decesul cauzat de accident de muncă, în copie;
- BP2 și certificat medical constatator al decesului, pentru decesul cauzat de boală profesională, în copie;
- certificat de deces seria ..... nr. ...., în copie;
- act de stare civilă (buletin/carte de identitate, certificat de naștere, certificat de căsătorie);
- adeverința de studii;
- decizia medicală asupra capacității de muncă;
- talon de plată a pensiei sau copia deciziei de pensie.

DECLARAȚIE

Declar pe propria răspundere, sub sancțiunile prevăzute de Codul penal pentru declarații neadevărate, că:

- nu am săvârșit infracțiunea de omor sau tentativă de omor asupra susținătorului decedat;
- nu sunt asigurat;
- nu realizez venituri lunare mai mari de 35% din câștigul salarial mediu brut;
- primesc/nu primesc indemnizații prevăzute de legi speciale - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc o altă pensie sau ajutor social - dosar nr. ....;
- primesc/nu primesc indemnizație de șomaj;
- nu s-a desfășurat căsătoria cu susținătorul decedat;
- după decesul susținătorului nu m-am recăsătorit.

Mă oblig ca la împlinirea vârstei de 16 ani și la începerea fiecărui an școlar/universitar să prezint, în termen de 10 zile, casei teritoriale/sectoriale de pensii dovada continuării studiilor (în cazul copiilor urmași).

Mă oblig a anunța, în termen de 15 zile, casei teritoriale/sectoriale de pensii orice schimbare ce va surveni în cele declarate mai sus.

În cazul în care nu îmi voi respecta declarația asumată prin prezenta cerere, mă oblig să restitui integral sumele încasate nelegal, suportând rigorile legii.

Am completat și am citit cu atenție conținutul declarației de mai sus, după care am semnat.

Data .....

Semnătura

.....

ANEXA 9
la norme

CERERE

pentru plata sumelor rămase neîncasate de către pensionarul decedat

Se aprobă ..... Înregistrată sub nr. .... din .....
..... Viza pentru controlul financiar preventiv
(semnătura)

Către .....

Subsemnatul(a) ....., având codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul ....., posesor (posesoare) al(a) actului de identitate seria ..... nr. ...., eliberat de ..... la data de ....., în calitate de fiu/fiică/soț supraviețuitor/părinte/moștenitor, vă rog ca, în baza dosarului nr. .... și a celorlalte acte, să aprobați plata:

- pensiei/indemnizației pe luna ..... anul .....
- Odată cu prezenta cerere depun și următoarele acte:
- certificat de deces, în copie;
  - talon de plată a pensiei;

- acte de stare civilă (solicitant);
- certificat de moștenitor.

Data .....

Semnătura

.....

ANEXA 10
la norme

Casa teritorială de pensii
Cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă .....

Nr. .... / .....

CERERE
pentru expertizarea medicală a capacității de muncă

Subsemnatul(a) ....., având codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., ap. ...., județul/sectorul ....., posesor (poseoare) al(a) buletinului/cărții de identitate seria ..... nr. ...., solicit expertizarea medicală a capacității de muncă în vederea încadrării în grad de invaliditate, conform Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Odată cu prezenta cerere depun și următoarele acte:

1. copie xerox de pe cartea de identitate/buletinul de identitate [ ]
2. bilete externare/scrisori medicale [ ]
3. referat medical eliberat de medicul curant [ ]
4. analize medicale de laborator [ ]
5. investigații imagistice [ ]
6. explorări funcționale [ ]
7. alte rezultate ale investigațiilor medicale [ ]
8. adeverință cu nr. zile de concediu medical cumulat în ultimele 12/24 luni - pentru salariați [ ]

Data .....

Semnătura

.....

ANEXA 11
la norme

CERERE
pentru acordarea ajutorului de deces

Se aprobă ..... Înregistrată sub nr. .... din .....
..... Viza pentru controlul financiar preventiv
(semnătura)

Către Casa Teritorială/Sectorială de Pensii .....

Subsemnatul(a) ....., având codul numeric personal ....., domiciliat(ă) în ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul (sectorul) ....., posesor (poseoare) al(a) buletinului/cărții de identitate seria ..... nr. ...., eliberat(ă) de ....., în calitate de ....., vă rog ca, în baza dosarului de pensie nr. .... și a celorlalte acte, să aprobați plata ajutorului de deces pentru ....., având calitatea de pensionar/membru de familie, conform certificatului de deces nr. .... din ....., eliberat de Primăria .....

Odată cu prezenta cerere depun și următoarele acte:

- a) certificat de deces - copie și original;
- b) act de identitate - copie și original;
- c) documente din care să rezulte că s-au suportat cheltuielile de înmormântare;
- d) cupon de pensie;
- e) adeverință de studii, după caz;
- f) act medical emis/vizat de medicul expert al asigurărilor sociale, prin care se atestă boala care l-a făcut inapt pentru muncă în cazul copilului în vârstă de până la 16 ani, după caz.

În susținerea cererii mele, declar pe propria răspundere și sub sancțiunile prevăzute de Codul penal referitoare la falsul în înscrisuri oficiale că am suportat cheltuielile ocazionate de deces, că nu am încasat și nu voi încasa ajutorul de deces de la nicio altă unitate.

Data .....

Semnătura

.....

ANEXA 12
la norme

Date de identificare a unității
.....
Nr. .... / .....

ADEVERINȚĂ

Se adeverește prin prezenta că domnul/doamna ....., născut/născută la data de ..... în localitatea ....., județul ....., având codul numeric personal ....., a fost angajat/angajată cu contract individual de muncă la societatea*1) ....., în meseria/funția ....., în perioada .....

Pe perioada ..... se încadrează în grupa I de muncă, în procent de ...., în baza prevederilor*2) ....., activitate care se regăsește la poziția ..... din anexa nr. 2 la Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Societatea se regăsește la poziția ..... din anexa nr. 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Mentionăm că prezenta adeverință s-a eliberat în baza documentelor, verificabile, aflate în arhiva societății, cunoscându-se atât prevederile Codului penal referitoare la falsul în înscrisuri oficiale, cât și prevederile legislației de reglementare a pensiilor din sistemul public, potrivit cărora angajatorul poartă întreaga răspundere pentru valabilitatea și corectitudinea actelor doveditoare utilizate la stabilirea drepturilor de pensie.

Conducătorul unității,
.....
(numele, prenumele, semnătura și ștampila)

-----
*1) Se completează cu denumirea societății sau, după caz, cu eventualele denumiri anterioare.

*2) Se precizează actul normativ (număr, dată, poziție, anexă) în baza căruia a fost încadrat în grupa I de muncă, anterior datei de 1 aprilie 2001.

ANEXA 13
la norme

Date de identificare a unității
.....
Nr. .... / .....

ADEVERINȚĂ

Se adeverește prin prezenta că domnul/doamna ....., născut/născută la data de ..... în localitatea ....., județul ....., având codul numeric personal ....., a fost angajat/angajată cu contract individual de muncă la societatea*1) ....., în meseria/funția ....., în perioada .....

Pe perioada*2) ..... se încadrează în grupa I de muncă, în procent de ....., în baza prevederilor*3) ....., activitate care se regăsește la poziția .... din anexa nr. 2 la Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Locul de muncă unde se desfășoară activitatea prevăzută în anexa nr. 2 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, a fost preluat de societatea ..... care se regăsește la poziția ..... din anexa nr. 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Preluarea locului de muncă s-a făcut în baza*4) ....., începând cu data de .....

Mentionăm că prezenta adeverință s-a eliberat în baza documentelor, verificabile, aflate în arhiva societății, cunoscându-se atât prevederile Codului penal referitoare la falsul în înscrisuri oficiale, cât și prevederile legislației de reglementare a pensiilor din sistemul public, potrivit cărora angajatorul poartă întreaga răspundere pentru valabilitatea și corectitudinea actelor doveditoare utilizate la stabilirea drepturilor de pensie.

Conducătorul unității,
.....
(numele, prenumele, semnătura și ștampila)

-----
*1) Se completează cu denumirea societății sau, după caz, cu eventualele denumiri anterioare.

*2) Pentru perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001.

*3) Se precizează actul normativ (număr, dată, poziție, anexă) în baza căruia a fost încadrat în grupa I de muncă, anterior datei de 1 aprilie 2001.

*4) Se înscriu actele normative sau alte documente care au reglementat această preluare.

ANEXA 14
la norme

UNITATEA .....
C.U.I. .... /Cod fiscal .....
Adresa ....., telefon .....
Nr. .... /data .....

ADEVERINȚĂ

Se adeverește prin prezenta că domnul/doamna ....., născut/născută la data de ..... în localitatea ....., județul ....., sectorul ....., având codul numeric personal ....., a fost angajat/angajată cu contract individual de muncă la societatea*) ....., în perioada de la ..... până la .....

În perioada de la ..... până la ....., având meseria/funția de ....., a fost încadrat/încadrată în grupa**) ..... de muncă, în procent de ....., conform nominalizării efectuate prin .....***)

Temeiul juridic al încadrării în grupa**) ..... de muncă îl reprezintă .....****)

OBSERVAȚII: .....

Menționăm că prezenta adeverință s-a eliberat în baza documentelor, verificabile, aflate în arhiva societății, cunoscându-se atât prevederile Codului penal referitoare la falsul în înscrisuri oficiale, cât și prevederile legislației de reglementare a pensiilor din sistemul public, potrivit cărora angajatorul poartă întreaga răspundere pentru valabilitatea și corectitudinea actelor doveditoare utilizate la stabilirea drepturilor de pensie.

Conducătorul unității,
.....
(numele, prenumele, semnătura și ștampila)

Direcția/Serviciul cu atribuții salarizare personal
.....
(numele, prenumele și semnătura)

Întocmit
.....
(numele, prenumele și semnătura)

*) Se completează denumirea societății sau, după caz, eventualele denumiri anterioare.

**) Se completează I sau II.

***) Se completează actul administrativ emis de unitate, conform prevederilor Ordinului ministrului muncii și ocrotirilor sociale, al ministrului sănătății și al președintelui Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării (proces-verbal, decizie, tabel, hotărârea consiliului de administrație și a sindicatului privind nominalizarea persoanelor încadrate în grupe superioare de muncă, pontajele lunare, registrul de evidență a intrărilor în subteran etc.).

****) Se completează actul normativ (nr., dată, poziție, anexă etc.) care anterior datei de 1 aprilie 2001 a constituit temei juridic pentru încadrarea în grupă superioară de muncă:

- pentru perioada anterioară datei de 18 martie 1969, încadrarea în grupa I sau II de muncă s-a făcut cu respectarea Instrucțiunilor Ministerului Muncii nr. 1.040/1967 care cuprind meseriile și funcțiile prevăzute în grupele I și II de muncă;

- pentru perioada lucrată după data de 18 martie 1969 până la data de 1 aprilie 2001, încadrarea în grupe superioare de muncă s-a făcut conform Ordinului ministrului muncii și ocrotirilor sociale, al ministrului sănătății și al președintelui Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990, ordin ce a înlocuit ordinele Ministerului Muncii și Ministerului Sănătății nr. 59/1969, 105/1976 și 210/1977;

- pentru perioada lucrată după data de 1 martie 1990 până la data de 1 aprilie 2001, încadrarea în grupele I și II de muncă s-a făcut conform Ordinului ministrului muncii și protecției sociale, al ministrului sănătății și al președintelui Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, pentru perioada lucrată după 1 martie 1990;

- alte acte normative în vigoare la data respectivă.

OBSERVAȚII: Se va completa cu precizări suplimentare, după caz, în situația persoanelor care au lucrat în aceleași condiții cu muncitorii. Câmpurile marcate cu asterisc sunt obligatoriu de completat.

ANEXA 15
la norme

SPORURILE, INDEMNIZAȚIILE ȘI MAJORĂRILE DE RETRIBUȚII TARIFARE care, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor și care se utilizează la determinarea punctajului mediu anual

I. Sporul de vechime în muncă:

1. Pentru perioada anterioară datei de 1 aprilie 1992, sporul de vechime în muncă se calculează automat, potrivit prevederilor [art. 165](#) alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și, în consecință, nu este necesară dovedirea acestuia prin adeverințe.

2. Pentru perioada de după 1 aprilie 1992, sporul de vechime utilizat este cel înregistrat în carnetul de muncă sau dovedit cu adeverințe.

II. Sporuri, indemnizații și majorări ale retribuției tarifare prevăzute în [Legea](#) retribuirii după cantitatea și calitatea muncii nr. 57/1974, republicată*) în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 59 - 60 din 23 iulie 1980:

1. sporul pentru munca în condiții deosebite, acordat conform [art. 68](#) alin. (1), stabilit anual prin Planul național unic de dezvoltare economico-socială;

2. majorarea retribuției tarifare cu până la 10% pentru condiții grele de muncă, conform prevederilor [art. 68](#) alin. (2), stabilită anual prin Planul național unic de dezvoltare economico-socială;

3. sporul de șantier acordat personalului nelocalnic, conform prevederilor [art. 69](#), stabilit anual prin Planul național unic de dezvoltare economico-socială;

4. indemnizația de până la 10% acordată șefului de echipă sau de brigadă care conduce formația de lucru, prevăzută la [art. 70](#) și în [anexa nr. IV](#).

-----
*) [Legea](#) retribuirii după cantitatea și calitatea muncii nr. 57/1974 a fost abrogată prin [Legea nr. 120/2000](#) privind declararea ca abrogate a unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 12 iulie 2000.

Pentru unele activități specifice cuantumul indemnizației era diferențiat, după cum urmează:

- 2,50 - 18 lei/zi, în industria minieră;

- până la 1,3% din retribuția realizată de formația condusă, în exploatarea forestieră;

5. majorarea retribuției tarifare cu procente cuprinse între 5% și 25%, acordată pentru categoriile de personal prevăzute în anexa nr. 10 la Decretul nr. 100/1979, cu modificările ulterioare;

6. indemnizația acordată personalului navigant și însoțitorilor personalului navigant aerian, în timpul zborului, prevăzută în [anexa nr. IV](#);

7. majorarea retribuției tarifare lunare cu 1 - 2 clase pentru persoanele cărora li s-a conferit, în condițiile stabilite de lege, "gradația de merit", astfel:

- personalului de conducere din activitatea de cercetare științifică și inginerie tehnologică ([art. 121](#));

- cadrelor didactice definitive cu o vechime în învățământ de cel puțin 30 de ani ([art. 143](#));

- cadrelor sanitare cu o vechime în muncă de peste 30 de ani ([art. 152](#));

- cadrelor de specialitate artistică încadrate la ultima gradație ([art. 159](#));

8. majorarea retribuției tarifare cu 5 - 10%, acordată muncitorilor încadrați la categoria a III-a inclusiv, care execută încălțăminte de tip "Romarta" și confecții din piele și blană, după comandă, la casele de modă [anexa nr. IV [cap. I](#) lit. a) "Muncitori calificați"];

9. majorarea retribuției tarifare cu 5%, acordată muncitorilor care lucrează la locurile de muncă direct productive în subteran [anexa nr. IV [cap. I](#) lit. a) "Muncitori calificați"];

10. majorarea retribuției tarifare cu până la 25% pentru personalul care a desfășurat activitate la spitalele "Elias" și "Alexandru Sahia", Policlinica Corpului Diplomatic, Oficiul Farmaceutic nr. 3 și Institutul Național de Gerontologie și Geriatrie București (anexa nr. V [cap. II](#) "Ocrotirea sănătății");

11. majorarea retribuției tarifare cu până la 15% pentru personalul care a desfășurat activitate la Centrul Medical de Fonoaudiologie și Chirurgie Funcțională (anexa nr. V [cap. II](#) "Ocrotirea sănătății");

12. sumele acordate persoanelor care îndeplinesc funcția de șofer și în mod suplimentar efectuează și activități de taxare, primitor-distribuitor, gestionar, mânăitor de valori și altele similare (anexa nr. IV [cap. V](#) pct. 2 "Auto și întreținere drumuri");

13. majorarea retribuției tarifare cu 35% pentru nevăzătorii încadrați în gradul I de invaliditate și cu 15% pentru nevăzătorii încadrați în gradul al II-lea de invaliditate ([art. 197](#));

14. indemnizația corespunzătoare funcției de conducere, acordată:

- profesorilor, conferențiarilor și lectorilor-șefi de lucrări titulari din învățământul superior, pentru perioada cât sunt numiți în funcții de conducere în unitățile de cercetare și inginerie tehnologică [[art. 121](#) alin. (7)];

- șefilor de programe de cercetare și de introducere a tehnologiilor care prezintă importanță deosebită, pe durata realizării programelor [[art. 121](#) alin. (8)];

- cadrelor medicale care îndeplinesc funcția de medic director și medic inspector din direcțiile sanitare, precum și cea acordată persoanelor care îndeplinesc funcția de inspector școlar din inspectoratele școlare ([art. 180](#) și anexa nr. VI [cap. II](#));

- cadrelor sanitare care îndeplinesc funcții de conducere ([art. 150](#) alin. (4) și anexa nr. V [cap. II](#) "Ocrotirea sănătății");

- cadrelor de specialitate artistică care în afara funcției artistice îndeplinesc funcții de conducere ([art. 160](#));

15. indemnizațiile acordate cadrelor didactice conform [art. 140](#), care:

- îndeplinesc funcții de director și director adjunct de unitate școlară și șef catedră în învățământul superior;

- desfășoară activitate de diriginte de clasă;

- predau în același timp la 2 - 4 clase în învățământul primar;

16. majorarea retribuiției tarifare cu două clase de retribuire pentru personalul care lucrează în casele de copii și în școlile speciale pentru copii cu deficiențe și cu o clasă de retribuire pentru profesorii de la liceele organizate pentru copii cu deficiențe;

17. sporul pentru munca în timpul nopții, acordat în condițiile prevăzute la [art. 72](#), de 15 - 25%, precum și cel acordat în condițiile prevăzute la [art. 106](#) alin. (4), de 15 - 45%, pentru personalul din navigația fluvială;

18. sporul de până la 14% - care face parte din retribuiția tarifară - acordat pentru muncitorii din alte meserii, precum și pentru personalul Centrului Național al Industriei Aeronautice Române și al unităților subordonate sau din alte unități care participă efectiv la realizarea, controlul și urmărirea fabricației tehnicii de aviație și la repararea acesteia, așa cum este prevăzut la pct. 3 din nota de subsol din anexa nr. IV [cap. I](#) lit. A.a) la Legea nr. 57/1974, republicată;

19. indemnizația pentru conducerea formației de lucru în activitatea încărcări-descărcări, în procent de 10% din retribuiția realizată în acord [anexa nr. IV [cap. V](#) pct. 1 lit. c)];

20. indemnizația prevăzută la [art. 70](#), pentru conducătorul formației de lucru de docheri, care este de până la 10%, iar pentru docherul vincier este de până la 5% din retribuiția realizată în acord ([anexa nr. IV](#));

21. indemnizația prevăzută în anexa nr. V [cap. II](#) lit. B "Ocrotirea sănătății", astfel:

Funcția	Indemnizația (lei)	
	cea mai mică	cea mai mare
1. Medic (farmacist) director	715	1.535
2. Medic (farmacist) director adjunct, director de institut sau de centru medical (fără personalitate juridică)	715	1.225
3. Medic-șef (dispensar policlinic, stație de salvare, centru de recoltare a sângelui), inspector sanitar-șef	310	880
4. Medic (farmacist, chimist, psiholog) șef de secție, de laborator și altele similare: medic-inspector	230	560
5. Soră medicală (oficiant medical, laborant, moașă, tehnician sanitar), șef de unitate, de laborator, de secție și altele similare	130	430

22. indemnizațiile și alte plăți pentru activități prestate în afara obligațiilor funcției de bază și care nu fac parte din retribuiție (anexa nr. V [cap. II](#) "Ocrotirea sănătății"), după cum urmează:

1. Medicii care asigură continuitatea în unitățile sanitare prin ore de gardă prestate peste timpul normal de muncă până la retribuiția tarifară orară;

2. Personalul sanitar care suplinește personalul aflat în concediu (de boală, de naștere, de studii) sau în alte situații similare cu retribuiția tarifară orară;

3. Membrii comisiilor de avizare medico-legală, ai comisiilor de expertiză și recuperare a capacității de muncă și ai comisiei medicamentului 75 - 155 lei pe ședință;

4. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

5. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

6. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

7. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

8. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

9. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

10. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

11. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

12. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

13. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

14. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

15. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

16. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

17. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

18. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

19. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

20. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

21. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

22. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

23. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

24. Medicii curanți care acordă asistență medicală cadrelor din nomenclatura unităților medicale speciale 155 - 310 lei lunar pe familie asistată;

24. indemnizația lunară pentru unele activități prestate în afara funcției de bază [anexa nr. V [cap. V](#) lit. d)] de:

1. rector (Universitatea Cultural-Științifică București) 605 - 1.010 lei;

2. prorector (Universitatea Cultural-Științifică București) 505 - 810 lei;

3. director de curs universităţi cultural-ştiinţifice	410 - 610 lei;
4. secretar de curs universităţi cultural-ştiinţifice	205 - 415 lei;
5. director de cămin cultural:	
a) în comunele cu până la 4.000 de locuitori	205 - 310 lei;
b) în comunele cu 4.000 - 6.000 de locuitori	260 - 415 lei;
c) în comunele cu peste 6.000 de locuitori	360 - 520 lei;
6. bibliotecar comunal	205 - 310 lei;

25. indemnizaţia de conducere pe tipuri (anexa nr. I lit. B la Legea nr. 57/1974, republicată), astfel:

Indemnizaţia - lei -			Indemnizaţia - lei -		
Tipul	Minim	Maxim	Tipul	Minim	Maxim
A	160	280	N	430	990
B	160	330	O	430	1.040
C	160	380	P	480	1.090
D	220	430	R	480	1.140
E	220	510	S	560	1.210
F	220	560	T	560	1.260
G	280	610	U	610	1.310
H	280	670	V	610	1.360
I	280	720	W	660	1.410
J	330	770	X	660	1.510
K	330	820	Y	760	1.610
L	380	870	Z	760	1.730
M	380	940			

III. Alte sporuri:

1. sporul acordat personalului civil care a desfăşurat activitate în cadrul unităţilor militare aparţinând Ministerului Apărării Naţionale şi Ministerului Administraţiei şi Internelor, stabilit pe tranşe astfel:

Perioada	Sporul	Actul normativ
1 noiembrie 1969 - 1 februarie 1976	5% - 25%	Hotărârea Consiliului de Miniştri nr. 1.963/1969, art. 23
1 februarie 1976 - 1 aprilie 1991	4% - 18%	Decretul nr. 163/1975, art. 24
1 aprilie 1991 - 1 octombrie 1991	Până la 25%	Hotărârea Guvernului nr. 0309/1991, art. 22
1 octombrie 1991 - 1 iunie 1993	Până la 25%	Hotărârea Guvernului nr. 0672/1991, art. 25
1 iunie 1993 - 1 iulie 1994	Până la 25%	Hotărârea Guvernului nr. 0282/1993, art. 23
1 iulie 1994 - 16 iulie 1998	Până la 30%	Hotărârea Guvernului nr. 0366/1994, art. 23
16 iulie 1998	anulat	Introdus în salariul de bază potrivit <u>Legii nr. 154/1998</u> privind sistemul de stabilire a salariilor de bază din sectorul bugetar şi a indemnizaţiilor pentru persoane care ocupă funcţii de demnitate publică, cu modificările

ulterioare.

2. majorarea de până la 20% a retribuției tarifare pentru persoanele care și-au desfășurat activitatea în societăți mixte;

3. majorarea cu 20 - 25% a retribuției tarifare a personalului român care și-a desfășurat activitatea în ambasade.

IV. Alte sporuri acordate de către ministerele de resort, conform prevederilor actelor normative în vigoare în diverse perioade, evidențiate împreună cu salariile aferente în statele de plată și pentru care s-a datorat și s-a virat contribuția de asigurări sociale.

V. Sporuri cu caracter permanent, în conformitate cu prevederile [Legii nr. 49/1992](#) pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale:

- sporul de vechime în muncă (a se vedea pct. I);
- sporul pentru lucru în subteran, precum și pentru lucru pe platformele marine de foraj și extracție;
- indemnizația de zbor;
- sporul pentru condiții grele de muncă;
- sporul pentru lucrul sistematic peste programul normal;
- sporul pentru exercitarea unei funcții suplimentare;
- alte sporuri cu caracter permanent prevăzute de legislația specifică fiecărui domeniu de activitate sau prevăzute în contractele colective și individuale de muncă.

Mențiune: Aceste sporuri se utilizează la determinarea punctajului mediu anual atât pentru perioadele anterioare, cât și pentru cele ulterioare datei de 1 aprilie 1992, data intrării în vigoare a prevederilor [Legii nr. 49/1992](#).

VI. Adeverințele prin care se dovedesc aceste sporuri vor cuprinde:

- datele de identificare a persoanei;
  - denumirea unității;
  - perioada în care s-a lucrat, cu indicarea datei de începere și de încetare a raportului de muncă;
  - funcția, meseria sau specialitatea exercitată;
  - denumirea sporurilor, procentul sau suma acordată;
  - perioada în care a primit sporul și temeiul în baza căruia s-a acordat;
  - adeverințele vor purta număr, data eliberării, ștampila unității, precum și semnătura celui care angajează unitatea sau a persoanei delegate în acest sens de conducerea unității.
- Adeverințele privind sporurile cu caracter permanent acordate în perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001 se vor prezenta numai în situațiile în care aceste sporuri nu sunt înregistrate în carnetul de muncă.

Mențiune: Nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual întrucât nu au făcut parte din bază de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001:

- formele de retribuire în acord sau cu bucată, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale;
- participarea la beneficii a oamenilor muncii din unitățile economice;
- premiile anuale și premiile acordate în cursul anului pentru realizări deosebite;
- recompensele cu caracter limitat, acordate personalului din unele sectoare de activitate;
- diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare și transfer;
- drepturile de autor;
- drepturile plătite potrivit dispozițiilor legale, în cazul desfacerii contractului de muncă;
- al treisprezecelea salariu;
- formele de retribuire definite sub sintagma "plata cu ora", acordate cadrelor didactice și specialiștilor din producție sau din alte domenii de activitate pentru activitatea didactică de predare, seminare, lucrări practice, desfășurate în afara obligațiilor de muncă de la funcția de bază, pentru acoperirea unor posturi vacante sau ai căror titulari lipseau temporar, precum și pentru îndeplinirea unor activități didactice pentru care nu se justifică înființarea unor posturi;
- formele de retribuire pentru "orele suplimentare" realizate peste programul normal de lucru;
- sporul acordat pentru personalul didactic care îndrumă practica psihopedagogică și care asigură perfecționarea de specialitate a învățătorilor și educatorilor;
- indemnizațiile de muncă nenormată;
- compensațiile acordate conform [decretelor nr. 46/1982](#) și [nr. 240/1982](#);
- alte sporuri care nu au avut caracter permanent.

ANEXA 16
la [norme](#)

Denumirea persoanei juridice care eliberează actul .....
Adresa: localitatea ....., str. .... nr. ...., județul ....
Telefon ....., fax .....
E-mail .....
Nr. .... din .....

ADEVERINȚĂ

